

Príroda 2.0

diplomová práca

Bc. Paulína Závacká

vedúci práce: Ing. arc. MArch Jan Kristek, Ph.D.

akademický rok: 2019/20

FA VUT Brno

teoretická část

Cíl práce:

Problém životního prostředí (Umwelt, Environment) se v současném myšlení pohybuje mezi dvěma extrémy: Kulturní prostředí (architektura) a přirozené prostředí (příroda). V takto chápané dichotomii kultura umožnila lidem odloučit se od přírody a stát se nezávislymi. V předvědeckém myšlení byla příroda místem mýtů, fantazie a nejistoty. Byla mystériem umožňujícím různorodé a vrstevnaté výklady. Z vědeckého pohledu je takovýto způsob chápání přírody překonaný. Přírodní jevy, které mohly být v minulosti vysvětlovány existencí vyšší moci věda cílí vysvětlit „přírodními zákony“, tj. bez nejednoznačností a bez možnosti více způsobů čtení a interpretace. Toto usilování má ale paradoxní efekt. Zdá se, že když vyčleníme svět lidí ze světa přírody máme v současnosti problém rozlišit co ještě je příroda a co už je kultura. „Odcizení“ člověka od přírody, kterou jsme schopni přetvářet v globálním měřítku vede k další nejednoznačnosti a tekutosti koncepce přírody jako takové.

I přesto, že dichotomní rozlišení na kulturu a přírodu nepomáhá popisovat současný stav věcí, stále je základem východisek reflektujících devastující působení lidské činnosti představa návratu k idealizovanému stavu „čisté přírody“ nekontaminované lidskou činností. K možnosti návratu jsme sice nostalgicky přitahováni, zdá se ale, že takovýto návrat je nepravděpodobný až nemožný. Nezbývá tedy, než pracovat s ambivalentním vztahem k člověkem přeměněné přírodě. Jacques Lacan popisuje takovouto psychologickou zkušenost pojmem *uncanny*, tedy oblastí kdy nevíme jak rozlišit mezi dobrým a špatným, mezi potěšením a nelibostí. V případě kolapsu mezi umělým a přírodním se příroda stává nestabilním konceptem a příležitostí k prozkoumání. Práce bude prostřednictvím architektonického projektu hledat odpověď na to, co pro práci s prostředím znamená neschopnost rozlišit mezi „přírodním“ a „umělým“.

Goal of the thesis:

The issue of living environment (Umwelt, Environment) in contemporary thinking ranges between two extremes: Cultural environment (architecture) and natural environment (nature). In this dichotomy culture allowed people to separate from nature and become independent. In prescientific thinking, nature was a place of myth, fantasy and uncertainty. It was a mystery that allowed diverse and stratified interpretations. From a scientific point of view, such a way of understanding nature is overcome. Natural phenomena that could have been explained in the past by existence of force majeure science aim to explain by "natural laws"; i.e. without ambiguities and without the possibility of multiple ways of reading and interpreting. But this effort has a paradoxical effect. It seems that when we set aside the world of people from the world of nature, we now have a problem distinguishing what is still nature and what is already culture. The "alienation" of man from nature, which we are able to transform on a global scale, leads to further ambiguity and fluidity of the concept of nature as such.

*Although the dichotomous distinction between culture and nature does not help to describe the current state of affairs, the idea of a return to the idealized state of "pure nature" uncontaminated by human activity is still the basis for the reflections of the devastating effects of human activity. While we are nostalgically attracted to the possibility of return, it seems that such a return is unlikely or even impossible. Therefore it remains to work with an ambivalent relationship to man-transformed nature. Jacques Lacan describes such a psychological experience by the term *uncanny*, an area where we do not know how to distinguish between good and bad, pleasure and displeasure. In the event of collapse between artificial and natural, nature becomes an unstable concept and opportunity to explore. Through an architectural project, the work will seek to answer what the inability to distinguish between "natural" and "artificial" means for working with the environment.*

"The passion caused by the great and the sublime in nature, when these causes operate most powerfully, is transcendence, and astonishment is that state of the soul, in which all its faculties are suspended, with some degree of horror."

kulisa
scéna
dionama
ilúzia
umelé ovietenie
napodobenina
príbeh

amorfny tvar
akrymnia
nábođa
šes
mysticismus
temno
amalet

mytina
les
obora
monokultúru
prechádzka
areál
obrada
rezervácia
hmla
atmosféra

CGI (computer-generated imagery)
melanchólia
obrazový historický sen
simulácia
atribúty
bukolika (idýla)
sentiment
obnovenie artificiality
terrible nostalgia

video designed as loop so you can play it forever, doesn't have an ending

melanchólia
"In the psychoanalytic mode understood as the loss of something that you don't know what you have lost...
...loss is felt..."

morfosanie
mutácia
nábođa tvorú
samovstú
peši
porešobla
premena
pchaosť
nadprírodnosť
význam

sublime
kráťa naháňajúca brána
nekonečno
šľachta
sila
atmosféra
žijúť

vyššia moc prírody
mágia
čary
strach
horror
útočisko
domov

iniciácia
preparovanie
antropológia

"...igniting imagination of a child facing darkness in which sensible perception of space ceases to exist. As seen from a child's perspective the world of materials and forms seems to be ever-changing, magified, stretched, and magic."

interiér
gosty
fontána

kamufláž
mimikry
bunkry
napodobenina
zvereňenie
ukrytie
obrana
materialita
poprenie fyziky
hylojizácia sa kamenná
nadprírodnosť

deformácia
fantasmagória
tektosť
virtuálnosť
kolaps známeho

simulákrum
lúcas
napodobenina
kľam
paneleťný svet
bunker
replika

Observation and experience are the key elements of the stage. What spectators see and hear that makes them feel.

reprodukcia prostredia
séria
iniciácia
inštalácia
prostredie
chlad
sterilnosť
scénografu

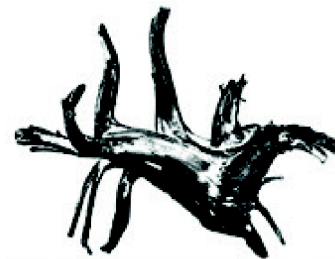
odza
vrstvy
mesto
preznanie
nábožpak
ruiny

soo
predstavovanie
pocorovanie

torbótovanie
umelý kamen
útes

Architecture of Uncanny

preddiplomový projekt
Paulína Závacká
vedúci práce: Ing.arch. MArch Jan Krístek, Ing. arch. Jaroslav Sedlák

rešerš

Základné literárne pramene:

VIDLER, Anthony. *The architectural uncanny: essays in the modern unhomely*. Cambridge, Mass.: MIT Press, c1992.

LIKEXKÜLL, Jakob von. *A Foray into the Worlds of Animals and Humans: with A Theory of Meaning*. University of Minnesota, 2013.

LÉVI-STRAUSS, Claude. *Smutné trapy*. Praha: Odeon, 1966.

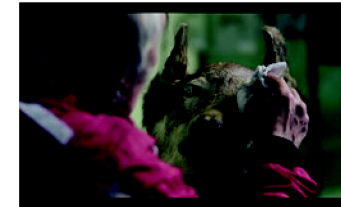
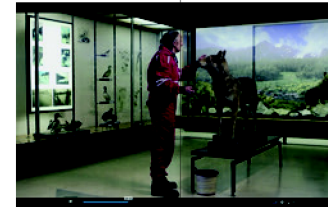
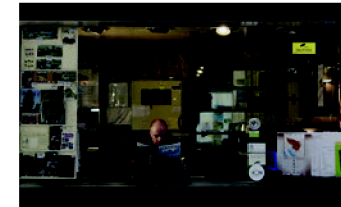
FRASER, Murray. *Design research in architecture: an overview*. Burlington: Ashgate, 2014.

GIBSON, James Jerome. *The Ecological Approach to Visual Perception*. Psychology Press, 1986.

PETRARCA, Francesco. *Výstup na Mont Ventoux*. Praha: Vyšehrad, 2014. Krystal.

STIBRAL, Karel, Ondřej DADEJÍK a Michal PEPRNÍK. *Kauza les: environment jako estetický problém : (krása, krajina, příroda III)*. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2010.

BURKE, Edmund. *O vkuse, vznešenom a krásnom: filozofické skúmanie o pôvode našich ideí vznešeného a krásneho*. Bratislava: Tatran, 1981.

film Výstava, režia Andrej Kolenčák, 2013

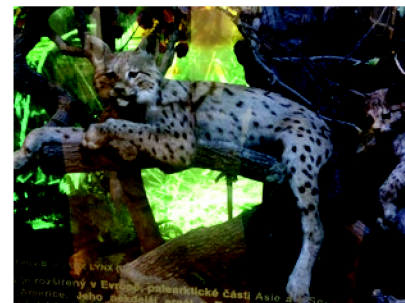
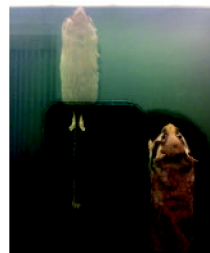
Fauna Moravy, Moravské zemské Muzeum, Brno

Fauna Moravy, Moravské zemské Muzeum, Brno

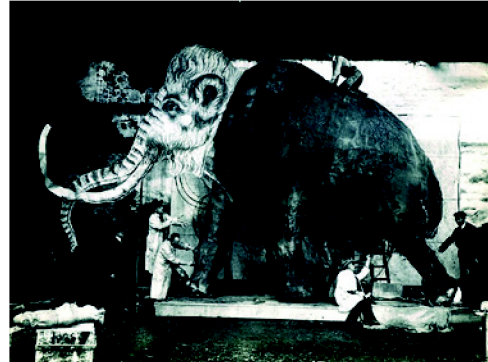
Pavilón Anthropos, Brno

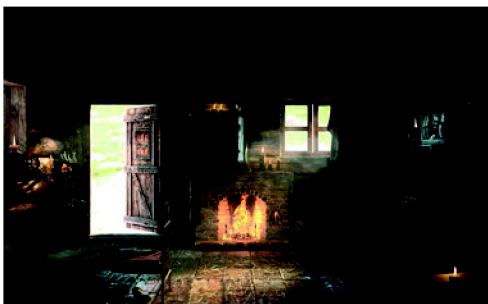
Fauna Moravy, Moravské zemské Muzeum, Brno

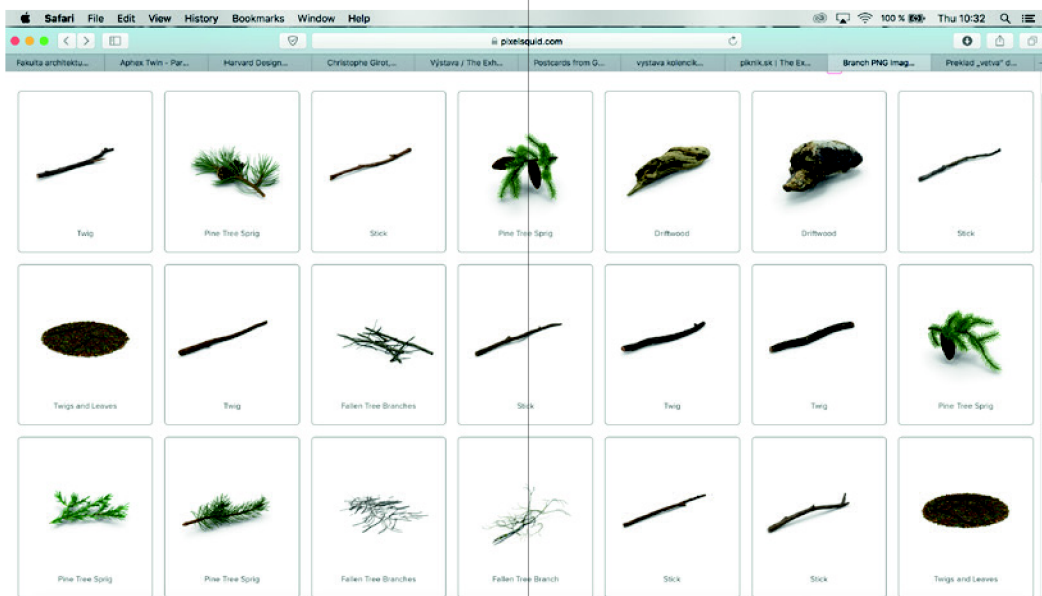
Pavilón Anthropos, Bmo

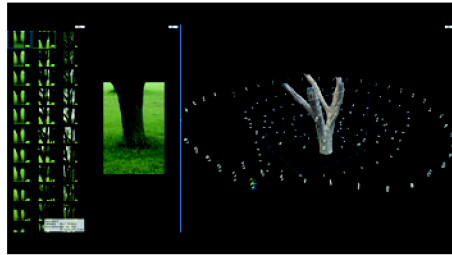
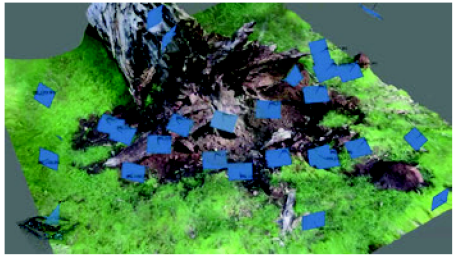
Pavilón Anthropos, Bmo

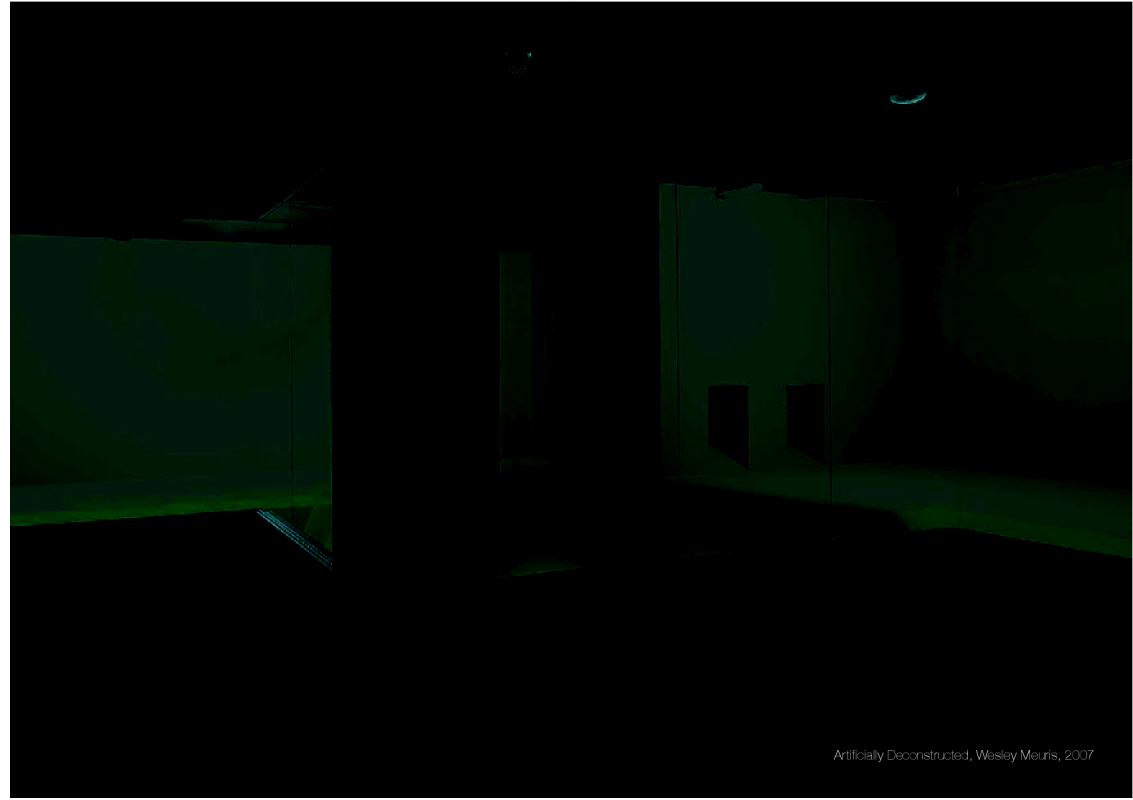
Old Food, Ed Atkins, 2017

Fixelsquid, naskenované přírodní objekty v ponuke v online shope

Fotogrametria

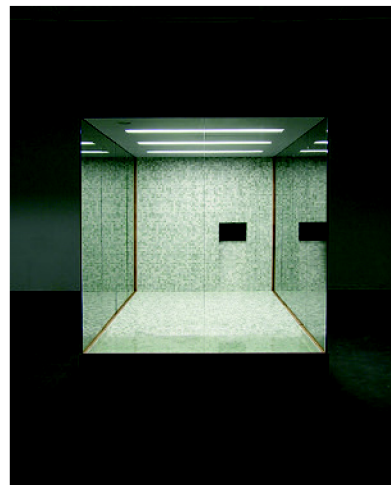
Artificially Deconstructed, Wasley Meuris, 2007

Kletka pre Kenguru Dorowú

Kletka pre Lišku polárnu

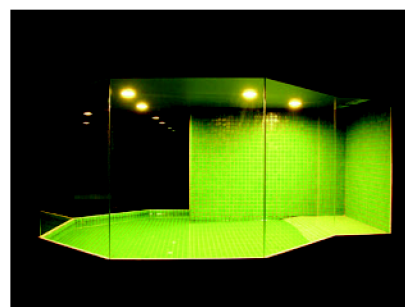

Kletka pre Kombu Velkú

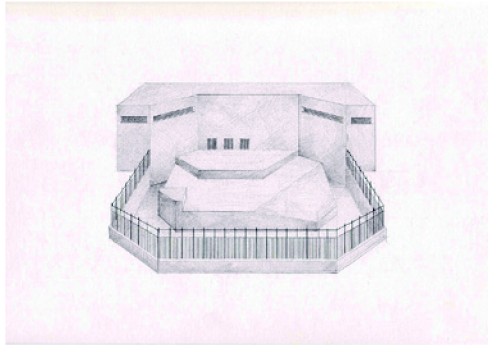
Klietky pre hrochia a okapi

Klietka pre kožnatku čínsku

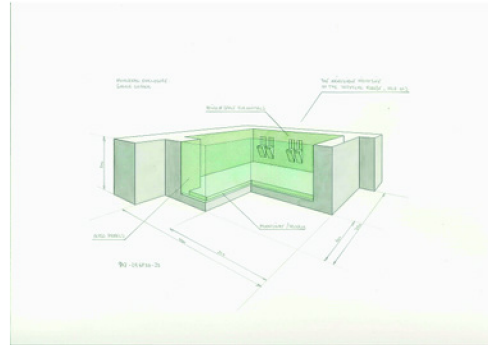

Klietka pre jašterotvaré

VERON THIBOUTON
ANIMALS "BLOOD BOAT"
REV. 187-188/189-1
ANIMALS: THE TOWER OF BABEL-REARER BELL

Kletka pre medveda ušatého

Nočný kryt pre austrálske nočné zvieratá

Bazén pre tučniakov v Londýnskej ZOO, Berthold Lubetkin, 1934

FIGURE 48. Forester and oak

FIGURE 49. Child and oak

FIGURE 50. Fox and oak

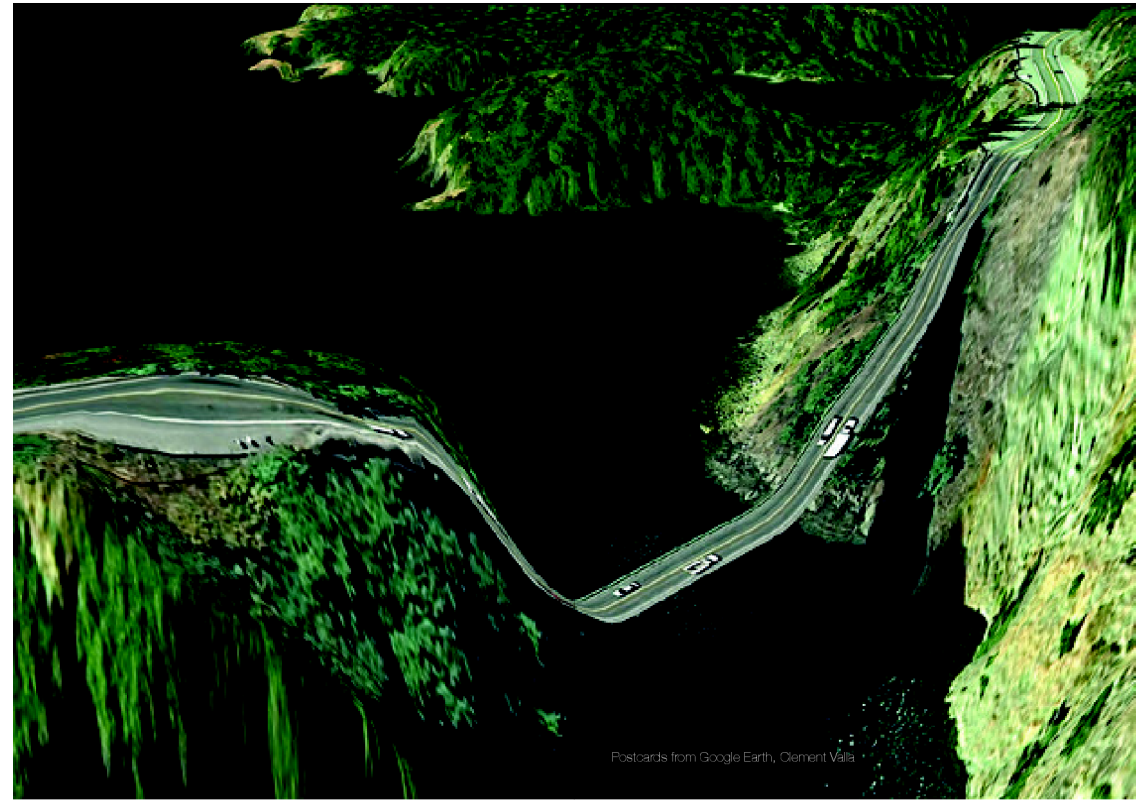
Umwelt, Jakob von Uexküll

Alptransit Depot Gotthard Tunnel, Ateiler Girot

Alptransit Depot Gotthard Tunnel, Alerer Grot

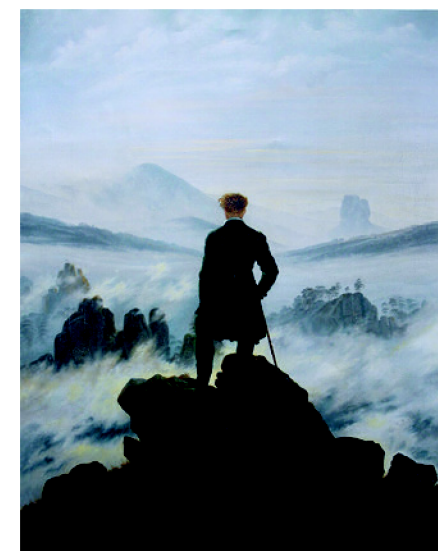
Postcards from Google Earth, Clement Valla

Postcards from Google Earth, Clement Valla

Nebeské pláň, John Martin, 1851

Pútnik nad morom hmly, Caspar David Friedrich, 1817

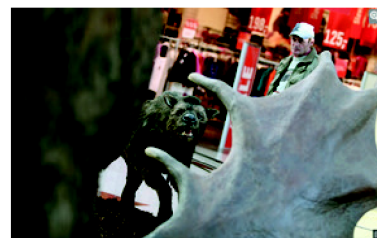
Feribaba, režia Juraj Jakubisko, 1985

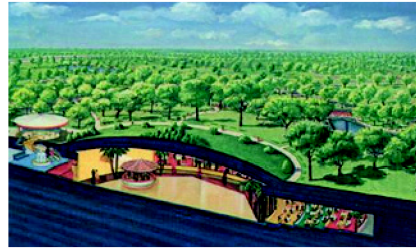
The Witch, A New England Folkale, Robert Eggers, 2015, supernatúrally horor

halda Ema, Ostrava

Giganti - výstava prehistorických vypchatých zvierat v Olympia nákupnom centre v Eme

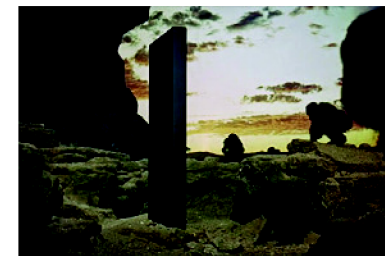
Underground Home, Jay Swayze, 1964 World's Trade
Flushing Meadows-Corona Park, Queens

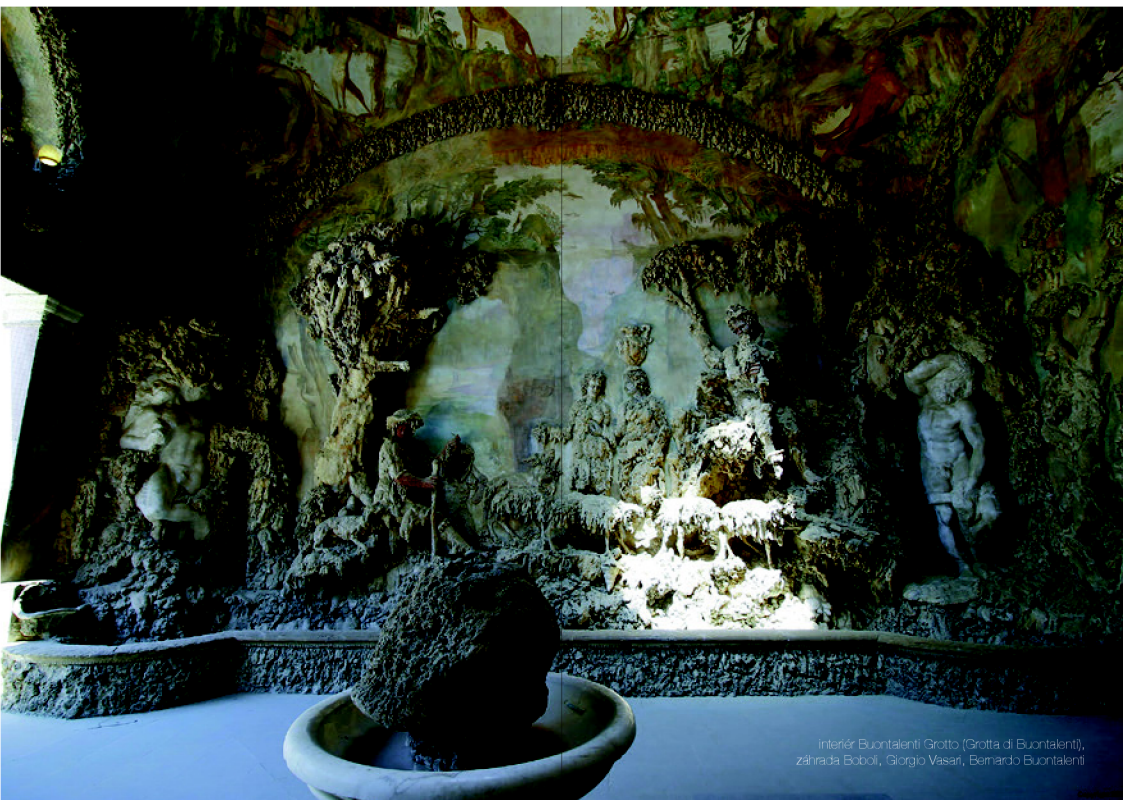
Underground Home, Jay Swayze, 1964 World's Trade
Flushing Meadows-Corona Park, Queens

Underground Home, Jay Swayze, 1964 World's Trade Fair
Flushing Meadows-Corona Park, Queens

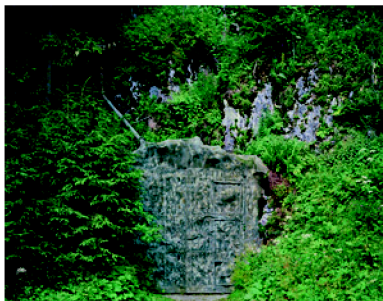
scéna "The dawn of a man" z filmu
2001: A Space Odyssey, Stanley Kubrick

Interiér Buontalenti Grotto (Grotta di Buontalenti),
záhrada Boboli, Giorgio Vasari, Bernardo Buontalenti

obal vinylu audio rozprávky *Hop sa, hor sa, zem otvor sa*,
na motívy rozprávky Pavla Dobšinského, napísal Ivan Stanislav

obramné bunkre v švajčiarskych Alpách,
séria fotografií Leo Fabricio

obránné bunkre v švajčiarskych Alpách,
fotograf Leo Fabricio

Frederick Kiesler, 1965

Frederick Kiesler, Endless house, 1950

Dom pre Michelangela Antonioni ho and Monicu Vitti
Dante Bini, Costa Paradiso, Sardinia, Taliansko, 1972

zdroje obrazového materiálu:

<https://www.bam.bmo.cz/objekty/1711-pavilon-anthracos>

<https://www.blek.cz/galerie/regiony-bmo-bmo-zprav/757116/bmnsky-manul-slav-60-naczen-ry-pvni-model-zbil-a-ruda-amada-druhy-podpall-fimarifoto-1>

https://encyklopedie.bma.cz/home-mmb/?aco=profil_ludice&load=1151

<http://3doutlet.art/ved-skins-03-foaf/>

<https://www.tagplast.ch/abenfor-raast-sich-das-horz-aus-dam-lab-id.1087147>

<https://monde-geospial.com/photogrammetry-with-a-uw/>

<https://vsl2015.artstation.com/projects/RVFGm>

<https://www.annagente.gallery.com/selected-works-5>

<http://ikeihisart.net/?p=14339>

<http://www.wesleymaurs.be/work/enclosure-for-ognyr-hippo-okap/>

<http://www.wesleymaurs.be/work/sage-for-galago-classicaudata/>

<https://archeyes.com/penguin-pool-london-berthold-lubetke/>

<http://www.gint.ch/?project=aptransit-dapot-sgrno-canton-tonoxiang-fr>

<https://www.aptransit.ch/en/media/maga-gallery/>

<http://www.gint.ch/?project=aptransit-dapot-sgrno-canton-tonoxiang-fr>

<https://www.postcards-from-google-earth.com>

[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Judgment_\(Martin_paintings\)#media:File:John_Martin_-_The_Paris_of_Hawaii_-_Google_Art_Project.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Judgment_(Martin_paintings)#media:File:John_Martin_-_The_Paris_of_Hawaii_-_Google_Art_Project.jpg)

[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Judgment_\(Martin_paintings\)#media:File:John_Martin_-_The_Great_Day_of_His_Wrath_-_Google_Art_Project.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Judgment_(Martin_paintings)#media:File:John_Martin_-_The_Great_Day_of_His_Wrath_-_Google_Art_Project.jpg)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Caspar_David_Friedrich_-_Wanderer_above_the_sea_of_fog.jpg

<http://www.qlahop.com/the-witch-2>

https://www.idnes.cz/ostava/zpravy/homoky-seral-nazovor-s-profesorem-k-vyznamu-had. A16107_2277809_ostava_zpravy_wj

<https://ostava.rozhlas.cz/vikstejn-svedsky-keman-vyslap-na-omu-8132201>

https://www.idnes.cz/omo/zpravy/ganti-doba-ledova-vystava.A120116_161641_omo_zpravy_dnk

<http://www.d-a-zhrn/vjest/pozemni-dom-z-1664,2670.html>

<https://cargocollective.com/laneros/Atomic-utopia>

<http://entertainmentland.ca/2014/02/04/2001-a-space-odyssey-spoilers-review/>

<https://sk.pinterest.com/pin/769482286319630487/>

<https://www.ufiz.it/en/artworks/gotta-dal-buontalenti>

<https://www.ecoforizo.com/research/bunkers/#pict-2477>

<https://www.architectural-review.com/essays/reviews/exhibitions/endless-house-experimental-arche-types-of-dwelling/9656471.article>

<https://a4t.cz/ausstellung/ausstellung-als-wahrnehmungssystem>

<https://www.angelcookers.com/en-it/sardinia/blog/antonions-dome-chronicle-of-a-love/>

<https://www.domusweb.it/architettura/2019/07/04/dante-bini-la-cupola-costa-paradiso-sardigna.html>

modely

Kamene poliate silikónovým kaučúkom.
efekt zmäkčenia tvrdého a drsného povrchu

Prírodné objekty, sú zámere upravované tak, aby došlo k rozporu v očakávaní ich vlastností. Prostredie/objekt sa nám zdá inak, než v skutočnosti je. Súvisí s tým skúsenosť, keď máme o veciach a ich vlastnostiach nejakú predstavu a očakávame, že také budú. Ak narušíme toto očakávanie, zmenou vlastností materiálu, ktorý pre daný objekt nieje charakteristický vyvolá to v nás rozpor.

Predpoklad: kameň je tvrdý a drsný. Zmena jeho povrchu na mäkký a hladký (polievanie silikónom). Zmäkčený kameň je podivný.

Vec ktorá sa nám zdá dôverne známa nám zrazu príde čudná (uncanny).

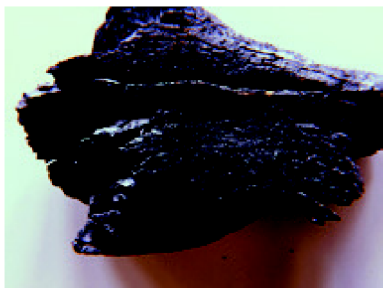
Zámere som vybrala prírodné objekty, ktoré nemajú presný symetrický tvar a v prírode sa nachádzajú v rôznych veľkostiach, tvaroch a štruktúrach. Sú nimi napríklad kamene alebo samoroasty (strevné korene, unikátne pokrvené).

Kôra stromu poliatá silikónovým kaučúkom
s prímiešanou akrylovou farbou.

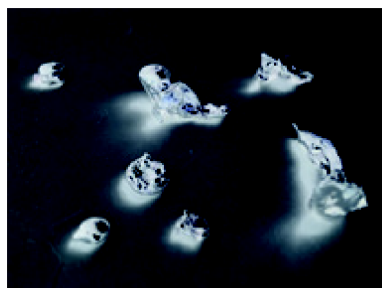
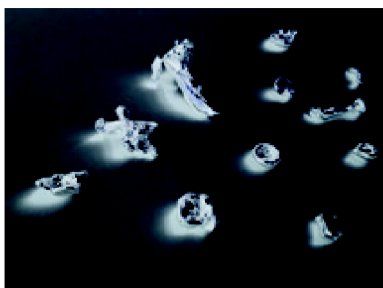
Vyschnutý koreň stromu nasprejovaný čiernym gumovým nástrekom,
efekt zhorenia

*kus dreva nasprejovaný bielym a čiernym nástrekom
obojsmerný efekt: efekt zhorenia, zasneženia, efekt kameňa*

*Kôra stromu nasprejovaná bielym a čiernym nástrekom.
efekt zhorenia, tienia*

Oň odleevaný do vody.

Konárik polevaný silikónom, následne zúpnutý.
efekt kože

diplomový projekt
návrhová část

KLÍČOVÉ SLOVÁ: umělá příroda, uncanny, melanchólia, bývanie, veže, grotta, gym

KONCEPT:

Problém životného prostredia (Umwelt, environment) sa často pohybuje medzi dvoma extrémami: Kultúrne prostredie (architektúra) a prirodzené prostredie (príroda), pričom aj predstavu „prírodného prostredia“ je možné paradoxne chápať ako kultúrny konštrukt. Pojekt pracuje s problémom umelý vs. prírodný pri návrhu bytového domu. Návrh využíva ako základ železobetónový skelet chátrajúceho obchodného centra postaveného na prelome 70. a 80. rokov, do ktorého vkladá jednotlivé „príbytky“. Pracuje pritom s „umelým kameňom“ v podobe stien z torkrétovaného betónu aj dramatickými pohľadmi na neďalekú oboru Holedná, ktorá sa prenesene aj doslova (napr. pri prechádzke) stáva ďalšou miestnosťou bytov. Krajina a ľudské emócie spojené s prírodným prostredím sú dôležitým motívom celého diela. Návrh využíva tému bytu a prírody ako napätie medzi dvoma modernými tendenciami: Úteku z prírody vs. návratu späť.

Návrh spočíva v procesualite úkonov spojených s rekonštrukciou domu. V prvej fáze dochádza k odstrojovaniu domu, kedy sa odoberajú časti domu tak, aby ostala nosná kostra, ktorá sa môže nanovo zaplniť. Projekt je chápaný ako komunitný v protiklade k developerskej výstavbe bytov „na trh“, pre ktorú predstavuje stávajúca budova finančnú záťaž v podobe demoličných prác. Návrh naopak využíva existujúcu štruktúru ako existujúci benefit. Zdanlivo negatívny aspekt proporcií domu - a to jeho veľká hĺbka, umožňuje priestor osídľovať po okraji v podobe veží - mezonetov a uprostred vytvorí extra priestor “zadarmo” pre jeho obyvateľov a prípadne verejnost. Základným architektonickým elementom je torkrétovaná zakrivená stena striedavých konvexných a konkávných tvarov. Jedná sa o prvok, ktorý je možné nájsť tak ako imitáciu skál v zoo, kamuflážnych bunkroch v skalách, tak aj v inžinierskych stavbách v tuneloch. Byty sa tak stávajú grottami, ktoré rámujú výhľad na oboru Holedná. Modernistická abstrakcia pôvodnej stavby dostavbou a použitými materiálmi mení charakter smerom k prírodnému brutalizmu.

ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE

Existujúcu budovu v roku 1978 navrhli architekti Zdeněk Michal a Jiří Novotný.¹ Bola postavená na sídlisku Bystro a obsahovala okrem smooobsluhy aj niekoľko menších obchodov a služieb. Po zmene režimu v 90-tych rokoch sa začali niektoré prevádzky vytrácať a na prelome milénia definitívne obchodný dom opustili. Potom budova čiastočne slúžila ako sklad pneumatík. V roku 2010 sa dom úplne vyprázdnil a začal chátrať. Na istú dobu poskytol útočisko ľuďom bez domova, čo sa negatívne podpísalo na stave domu. Na chátrajúci dom vznikajú od roku 2015 návrhy na prestavbu, alebo demolíciu a následnú novostavbu. Dom sa podarilo v roku 2017 kúpiť spoločnosti B. Letná, ktorá plánuje na mieste súčasného domu postaviť nový sedempodlažný bytový dom so službami v parteri.² Architektonický návrh spracoval ateliér CGARCH. V súčasnosti projekt z neznámych príčin viazne. Realitná kancelária Fiedler Reality umožňujúca záujemcom o kúpu bytu zaradiť sa do databázy predbežných záujemcov uvádza, že projekt ešte nebol schválený. Predložená práca vytvára alternatívny návrh komunitne financovanej výstavby, ktorá je na rozdiel od výstavby „na trh“ schopná s výhodou uplatniť stávajúci železobetónový skelet. Jednotlivé bytové jednotky sú zabudovávajú stavbou z ľahkých stien do pôvodnej konštrukcie. Existujúca štruktúra, ktorej demolícia by v bežnom spôsobe výstavby predstavovala značnú finančnú záťaž, je príležitosťou pre vybavenie bytov rozsiahlymi terasami a komunitnými priestormi. Vzhľadom k tomu, že pôvodná stavba obchodného domu bola dimenzovaná na väčšie zaťaženie je možné do skeletu relatívne slobodne vstavať nové stenové a ďalšie konštrukcie. Základným elementom zabudovanej stavby a preprogramovania priestoru je drevený sendvič s povrchovou úpravou z torkrétovaného betónu – zložením stena vyhovuje statickým, tepelne izolačným požiadavkom aj fyzikálnym nárokom na medzibytovú priečku. Zároveň utvára vizuálny charakter celého návrhu.

¹ Nákupní centrum Letná. Eměnský architektonický manuál [online]. Bmo: Dům umění města Brna, 2020 [cit. 2020-05-24].

Dostupné z: <https://www.bam.bmo.cz/objekt/detail?id=598>
² Obchodní dům Letná v Bystro. Druhé Bmo [online]. Bmo: Kalina, J., Sloupová, K., Věteší, M., 2014 [cit. 2020-05-24]. Dostupné z: <http://druhe.bmo.smerem.cz/tema/Obchodni%20C3%AD%20d%05%AFm%20Letni%20C3%A1%20v%20Bystri>

PREVÁDZKOVÉ REŠENIE:

Dom je osídlený mezonetmi na východnom a západnom okraji tak, aby umožnil každému mezonetu vlastný vstup od ulice a eliminoval tak nutnosť výstavby komunikačného jadra vo vnútri domu, na ktorého mieste môže vzniknúť extra priestor pre obyvateľov. Vstup do mezonetov na východnom priečelí vedie cez exteriérovú kolonádu z ulice Čemého. Do každého bytu sa z 2.PP na 1.PP vstupuje cez samostatné prístupné eliptické schodisko. Na 1.PP sa nachádzajú dve spálne a centrálna kúpeľňa. Na 1.NP sa nachádza obývací priestor spolu s kuchyňou, špajzou a toaletou. Na 2.NP je rozľahlá pobytová terasa, spoločná pre všetky byty na východnom priečelí.

Od bytov zo západného priečelia je oddelená zvlenuou stenou pripomínajúcou skalný útes. Skalná stena je „dutá“ a nachádza sa v nej sklad resp. veľká skriňa pre uskladnenie záhradného nábytku, alebo úkryt pred slnkom a dažďom. Mezonety na západnom priečelí disponujú veľkými terasovými a ateliérovými/dielenskými plochami v 1.PP. Vstup do mezonetov je z ulice Laštůvkova cez terasu v 1.NP. Tu sa nachádza obytná izba, kúpeľňa a otvorené vnútorné schodisko. V 2.NP je nadstavba na streche existujúceho domu, kde je obývací priestor spojený s kuchyňou. Interiér obývacej miestnosti s kuchyňou je riešený ako jeden súvislý kus nábytku vo forme pódia. V ňom je zakomponovaná kuchynská linka spolu s pohovkou. Terasy má na východnú aj západnú stranu. Interiérové schodisko je presvetľované skleníkovým strešným oknom. Jednotlivé byty sú vzájomne oddelené schodiskami „zikkuratové“ formy a vedú až na samotný vrch nadstavby kde je strešná terasa. Spoločné vnútorné priestory v 1.PP a 1.NP tvoria na každom poschodí spojité klimaticky uzavreté priestory, určené na ľahkú telesnú aktivitu. Sú lemované zadnými stenami mezonetových bytov a vytvárajú tak zvlhnutú torkrétovanú stenu. Obidve sály sú prístupné rampou a schodiskom z ulice Čemého a Laštůvkova. Priestory v parteri v 2.PP prístupné z exteriérovej kolonády z ulice Čemého sú zamýšľané ako prenajímateľné priestory pre služby, či kancelárie.

TECHNICKÉ RIEŠENIE

KONŠTRUKČNÝ SYSTÉM STÁVAJÚCEHO OBCHODNÉHO DOMU LETNÁ
Budova bola postavená typizovaným konštrukčným systémom, tak ako väčšina obchodných polyfunkčných domov zo 70.-tych rokov. Jednalo sa o dvoj až trojpodlažné objekty s voľnou dispozíciou, ktoré umožňovali lokálnu variabilitu. Pri výstavbe sa používal železobetónový stĺpový skelet a existovalo niekoľko typov. Bývalý obchodný dom Letná bol postavený ako železobetónový stĺpový skelet so skrytými prievlakmi najpravdepodobnejšie systému MS-OB (z ohľadky miesta sú zreteľne skryté prievlaky čo odpovedá práve systému MS-OB alebo MS 71). Výhodou takéhoto systému je rovný podhľad, jednoduchší rozvod inštalácií a dispozičná variabilita. Nevýhodou je malá tuhosť systému. Úžitkové zaťaženie je 400kg/m². Konštrukčná výška 3600mm. Systém MS-OB má ŽB stĺpy o priemere 400/400 mm usporiadané v module 7,2x8m. Prievlaky sú doskové plné ŽB o hrúbke 250mm, šírke 1200mm a dĺžke 6000. Na boku majú ozub pre ukladanie stropných panelov a v čele ozub pre styk dvoch prievlakov. Styk prievlakových dielov je kĺbový, no nie je umiestnený nad stĺpom, ale 1200mm od osy stĺpu. Prievlaky sú voči budove orientované priečne. ŽB stropné dutinové panely sú identických rozmerov ako stropné prievlaky. Obvodový plášť je buď keramicko-betónový, alebo keramzito-betónový (táto informácia je vzhľadom na nedostatok pôvodných podkladov nedostupná). Priečelia tvoria buď celostenové štítové panely na výšku podlažia, alebo parapetné pásy s medziokennými vložkami. V častiach, kde dochádzalo k väčšiemu namáhaniu sú montované ztužujúce steny.³

³ ŠKARPA, Miroslav. Produkt ČEA č. 38.2/2000 – Školy regionu Severní Moravy a Slezska B. Montovaný železobetónový skelet MS - OB dostupné z: https://www.mpa-efekt.cz/dokument/008112_b.pdf

miesto

bývalý obchodný dom Letná v Bystrc

Bývalý obchodný dom Letná.
architekti: Zdeněk Michal, Jiří Novotný, 1975)
Na horizontě oblíbené rekreačné miesto Obora Holedná.
sídlisko Bystrc, Brno

História obchodného domu Letná

Budovu v roku 1978 navrhli architekti Zdeněk Michal a Jiří Novotný. Bola postavená na sídlisku Bystro a oba- hovala okrem smotobuňky aj niekoľko menších obchodov a služieb. Po zmene režimu v 60-tych rokoch sa začali niektoré prevádzky vytrácať a na prelome tisící definitívne obchodný dom opustili. Potom budova čiastočne slúžila ako sklad pneumatík. V roku 2010 sa dom úplne vyprázdnil a začal chátrať. Na istú dobu poskytol útočisko ľuďom bez domova, čo sa negatívne podpísalo na stave domu. Na chátrajúci dom vznikajú od roku 2015 návrhy na prestavbu, alebo demoláciu a následnú novostavbu.

Dom sa podarilo v roku 2017 kúpiť spoločnosti B. Letná, ktorá plánuje na mieste súčasného domu postaviť nový sedempodlažný bytový dom so službami v parter. Architektonický návrh spracoval ateliér CGARCH. V súčasnosti projekt z neznámych príčin viazne. Realitná kancelária Fiedler Realty umožňuje záujemcom o kúpu bytu zaradiť sa do databázy predbežných záujemcov uväzujúca, že projekt ešte nebol schválený.

Zdroj:
<http://huhebro.sme.sk/zajem/Obchodnik39A052010m620Letna920V9Z2Bystro>
<https://www.bsm.bro.cz/bjpk/dalsi/rd+888>

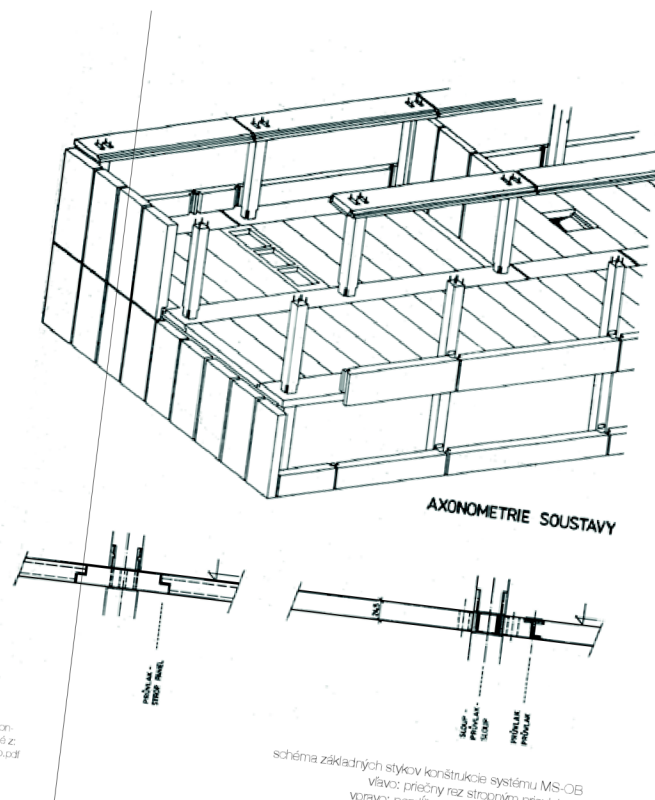

Konstruktívny systém stávajúcej budovy

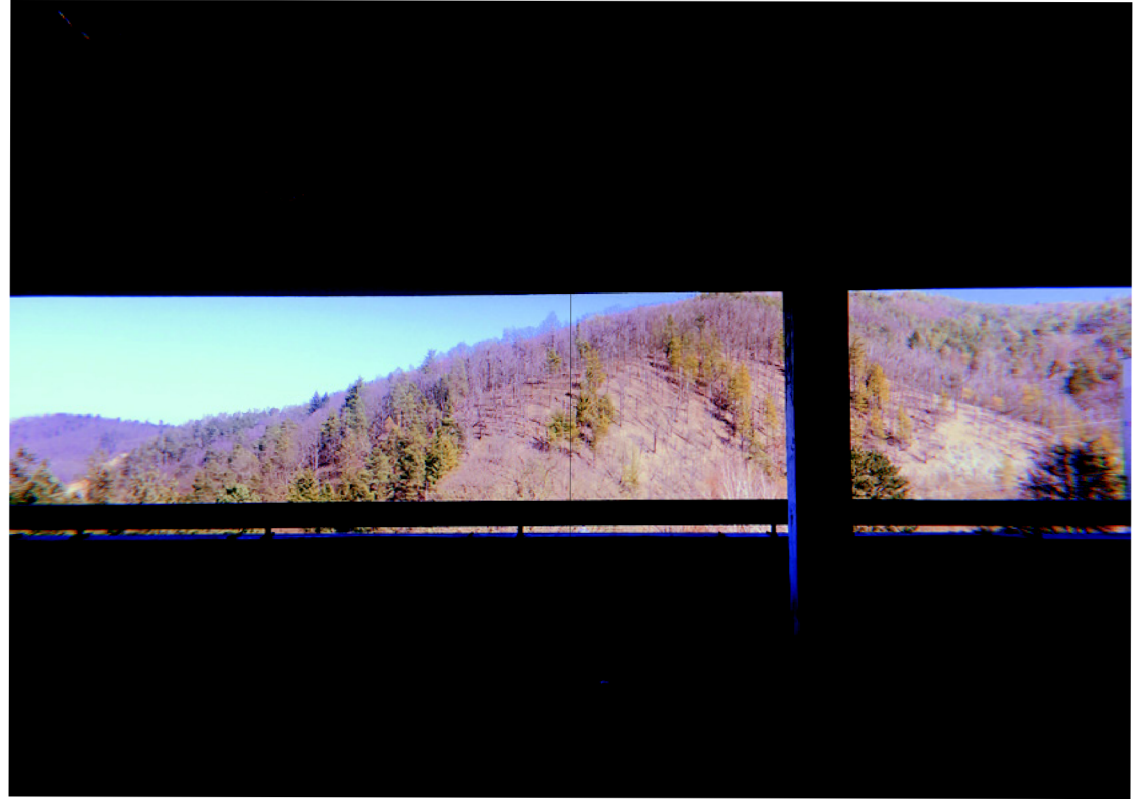
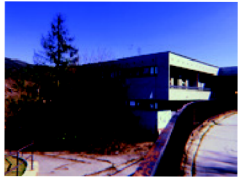
Budova bola postavená typizovaným konštrukčným systémom, tak ako väčšina obchodných polyfunkčných domov zo 70.-tych rokov. Jednalo sa o dvoj až trojpodlažné objekty s voľnou dispozíciou, ktoré umožňovali lokálnu variabilitu. Pri výstavbe sa používal železobetónový stĺpový skelet a existovalo niekoľko typov.

Bývalý obchodný dom Letná bol postavený ako železobetónový stĺpový skelet so skrytými prievlakmi napríklad dobrejšie systému MS-OB (z obličky miestia sú zreteľné skryté prievlaky čo od-povedá práve systému MS-OB alebo MS 71). Výhodou takéhoto systému je roviny podlaží, jednoduchší rozvod inštalácií a dispozičná variabilita. Nevýhodou je malá tuhosť systému. Úžitkové zaťaženie je 400kg/m². Konštrukčná výška 3800mm. Systém MS-OB má Žs stĺpy o priemere 400/400 mm usporiadané v module 7,2x6m. Prievlaky sú doskové plné Žs o hrúbke 250mm, šírke 1200mm a dĺžke 6000. Na boku majú ozub pre ukladanie stropných panelov a v čele ozub pre styk dvoch prievlakov. Styk prievlakových dielov je kĺbový, no nie je umiestnený nad stĺpom, ale 1200mm od osy stĺpu. Prievlaky sú voči budove orientované prečne. Žs stropné dutinové panely sú identických rozmerov ako stropné prievlaky. Obvodový plášť je buď keramicko-be-tónový, alebo keramzito-betónový (táto informácia je vzhľadom na nedostatok pôvodných podkladov nedostupná). Priečelia tvoria buď celostenné štítové panely na výšku podlažia, alebo parapet-né pásy s medzistennými vložkami. V častiach, kde dochádzalo k väčšiemu namáhaniu sú montované zúžujúce steny.

Zdroj:
 SKAPPA, Mrosiw. Produkt ČSA 5: 08.2/2000
 - Svoj regionu Severní Moravy a Slaskie B. Mon-tovary železobetónový skelet MS - OB dostupné z https://www.mpo-elsk.cz/dokument/008112_b.pdf

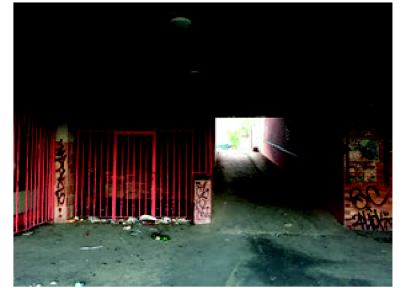

Aktuálny developerský zámer

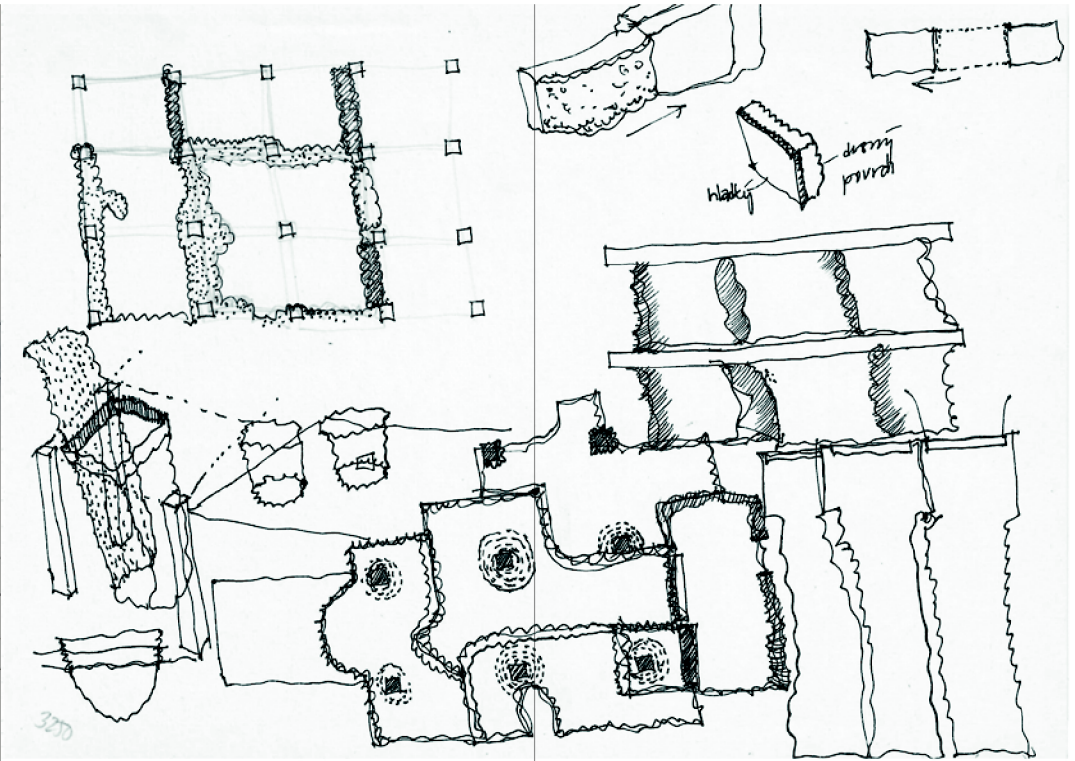
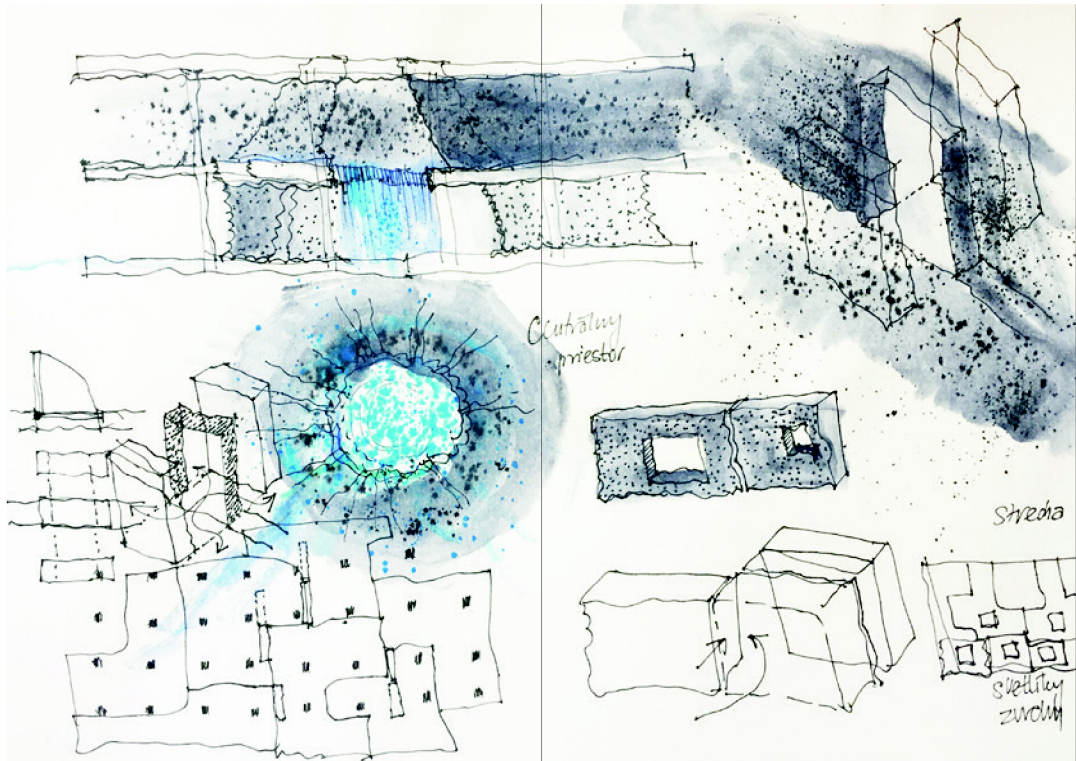

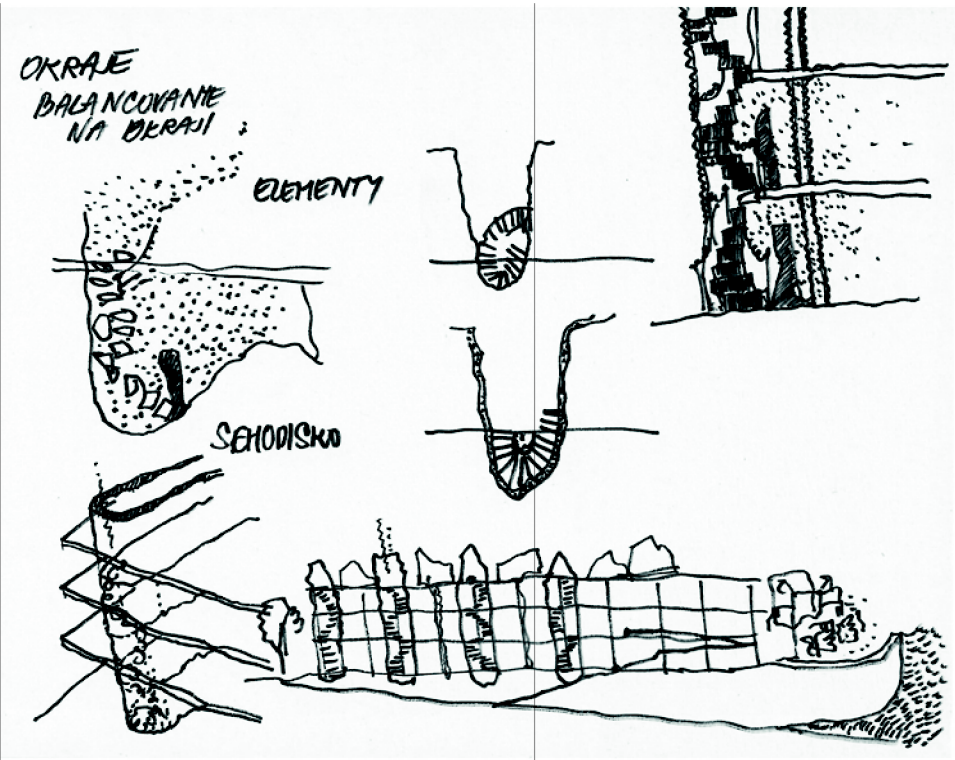
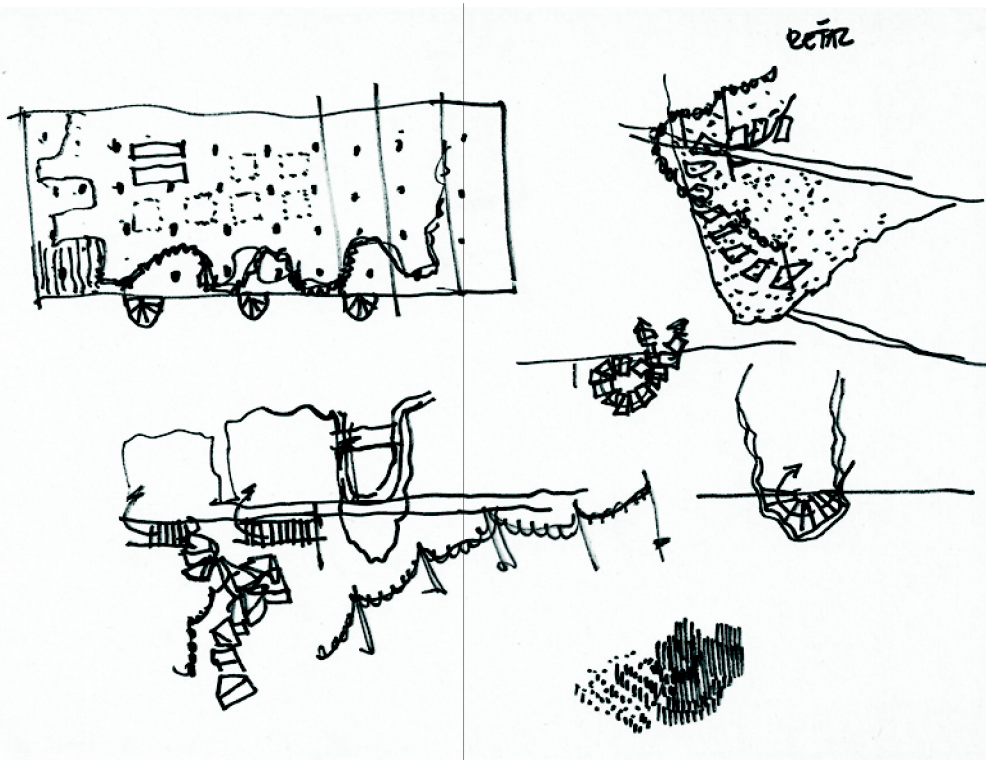
zdroj: <https://www.fidreality.cz/developske-projekty/etna-60063>

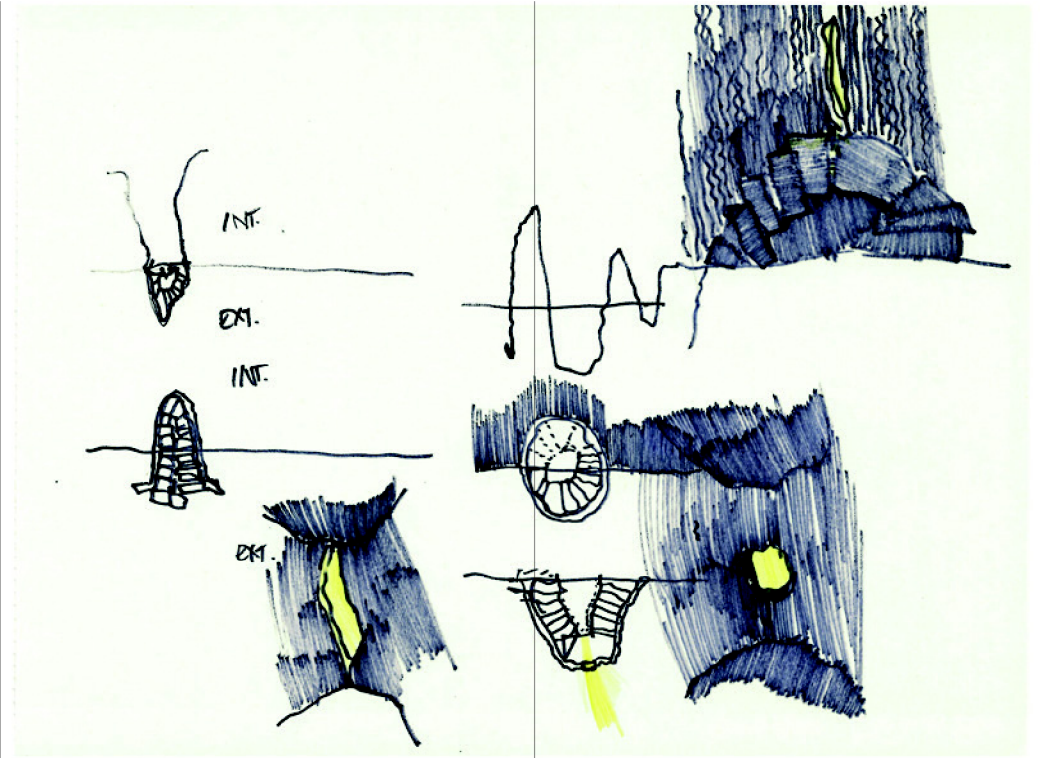
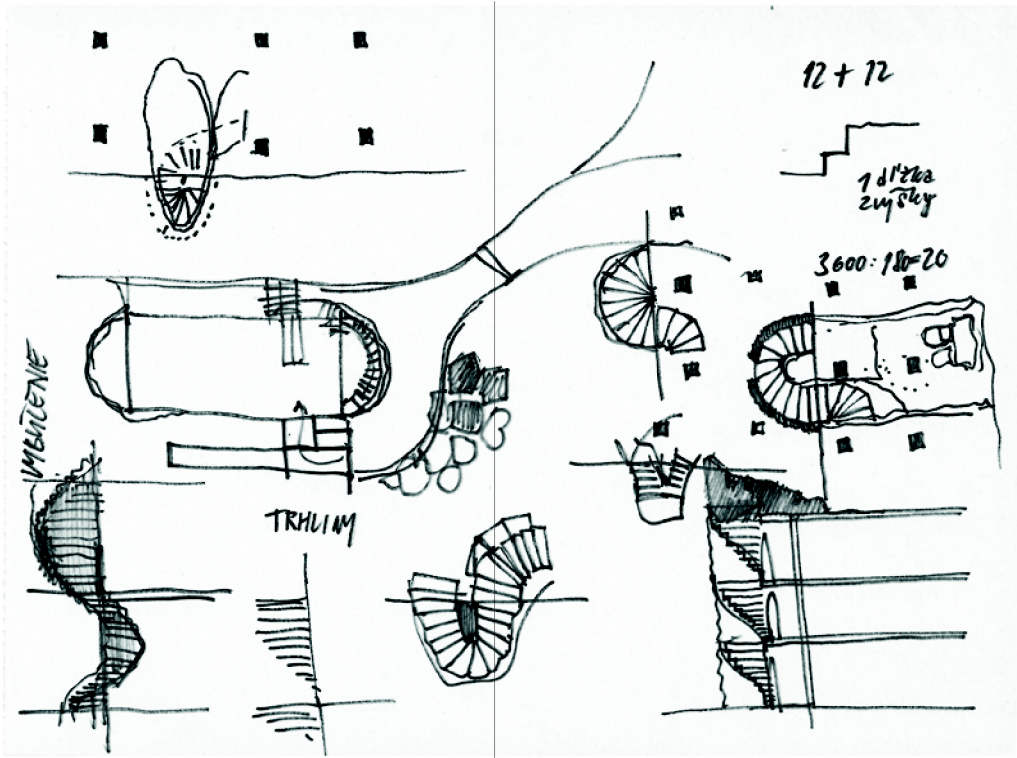

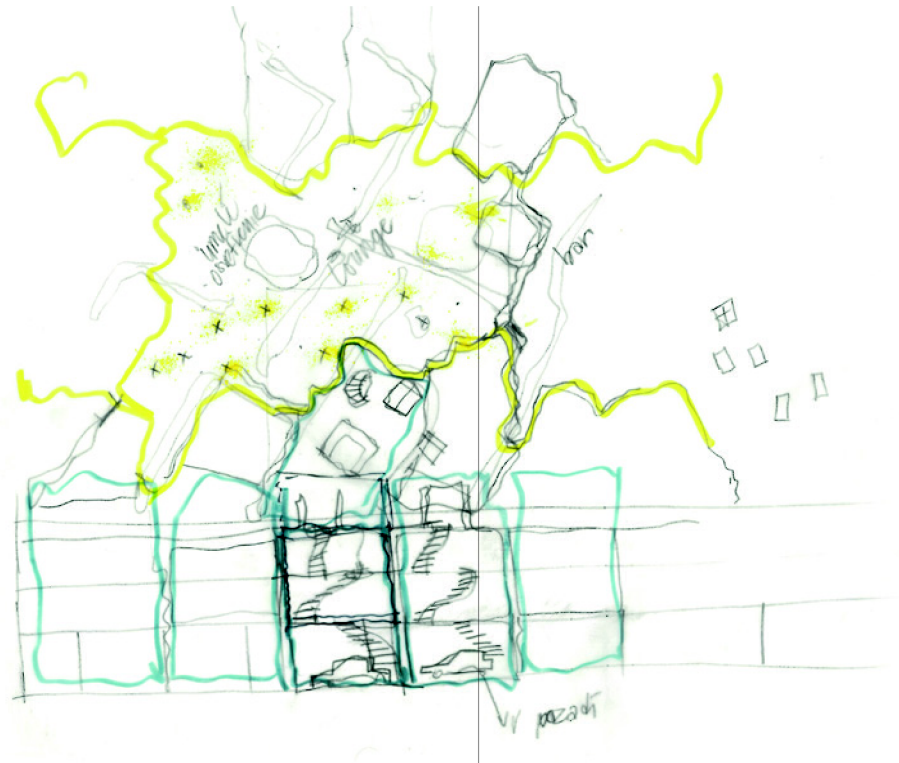
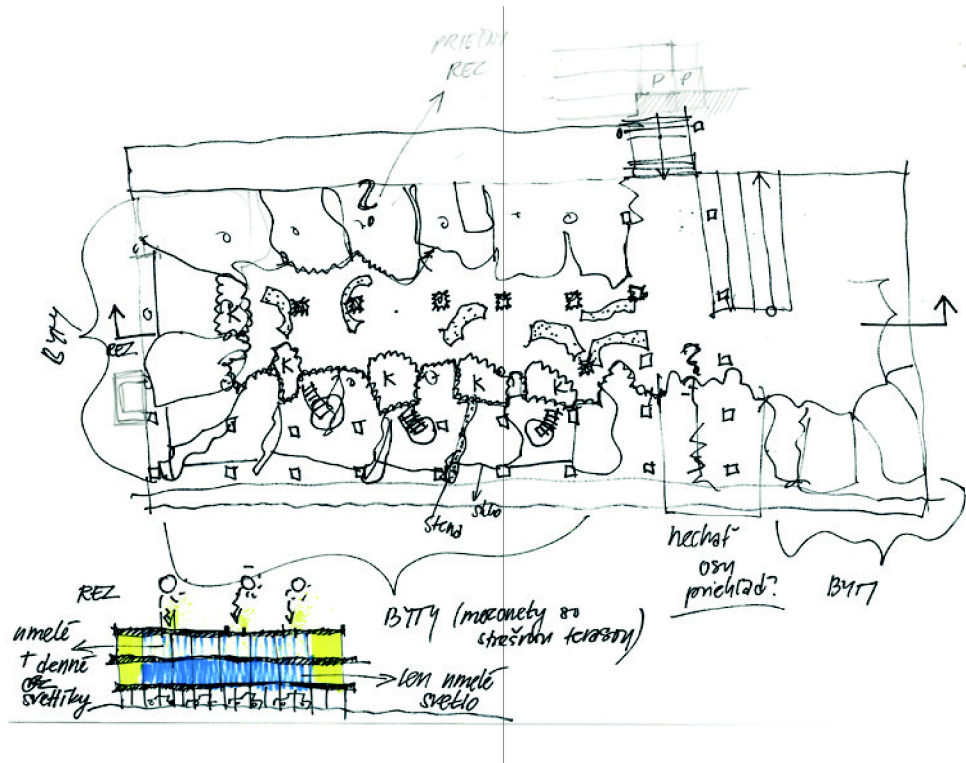
architektonický návrh nového sedempodlažného bytového domu so službami v parteri od brnenského ateliéru CGARCH

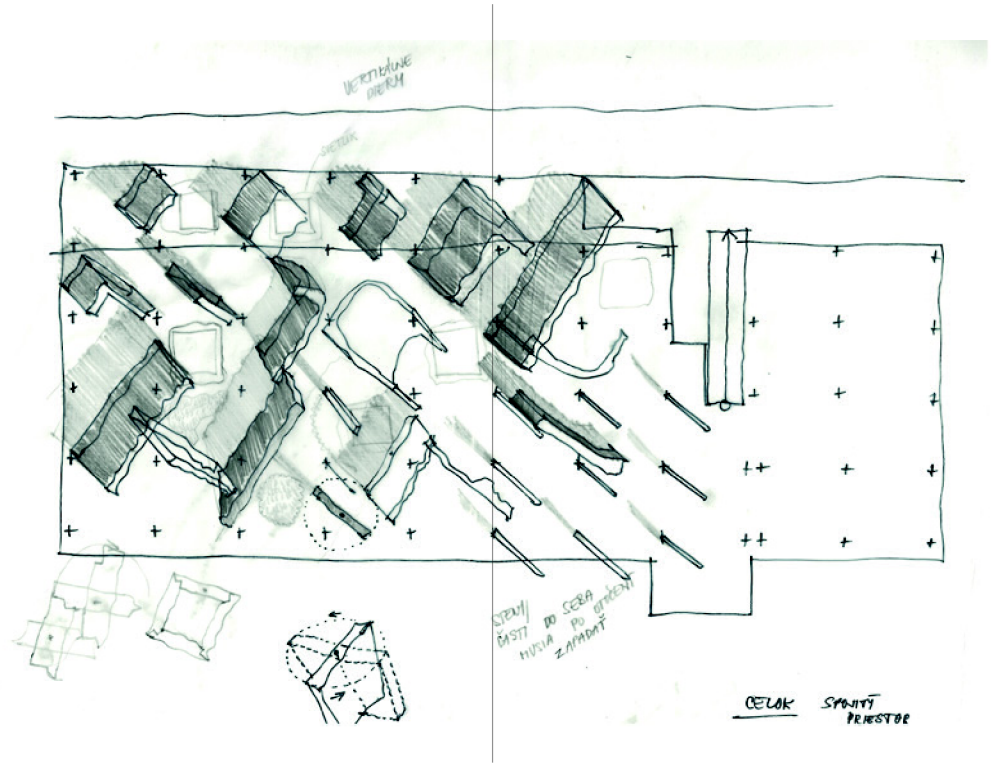
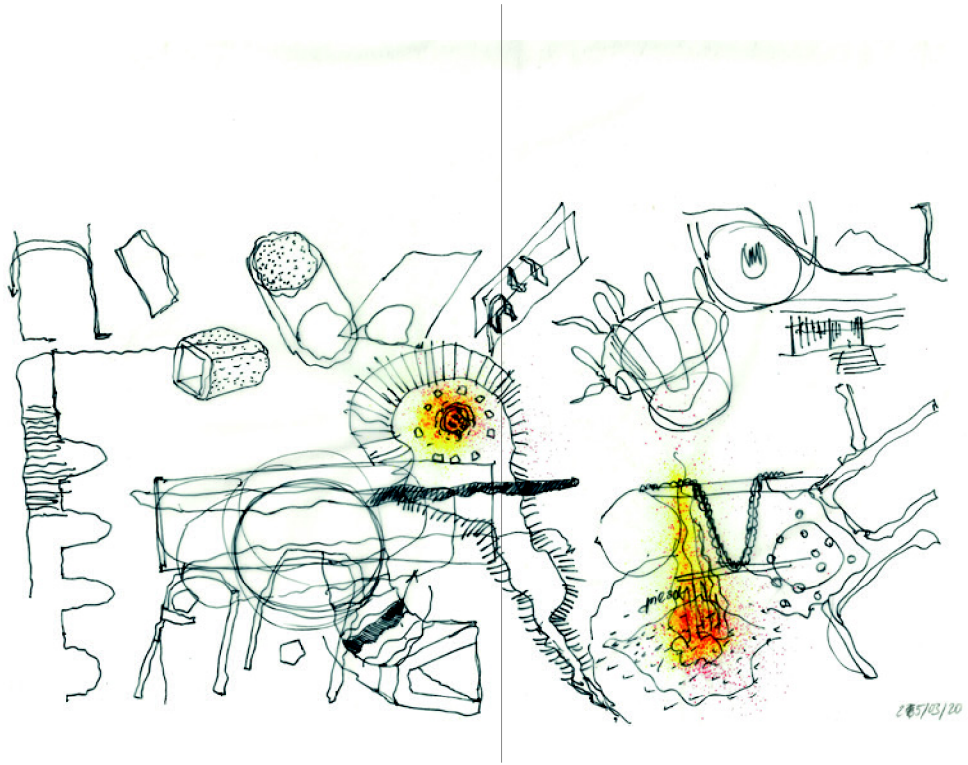
kresby

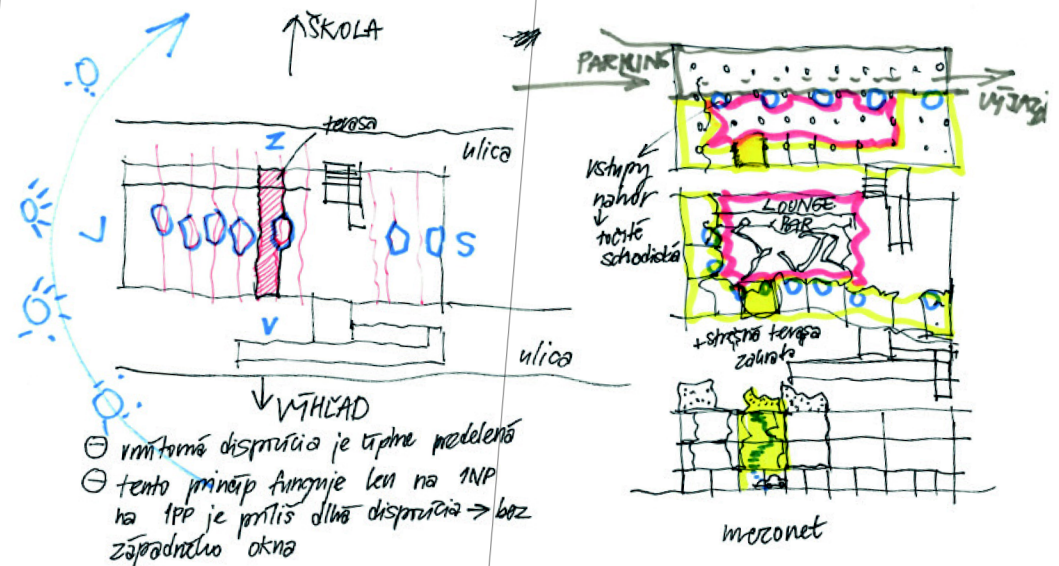

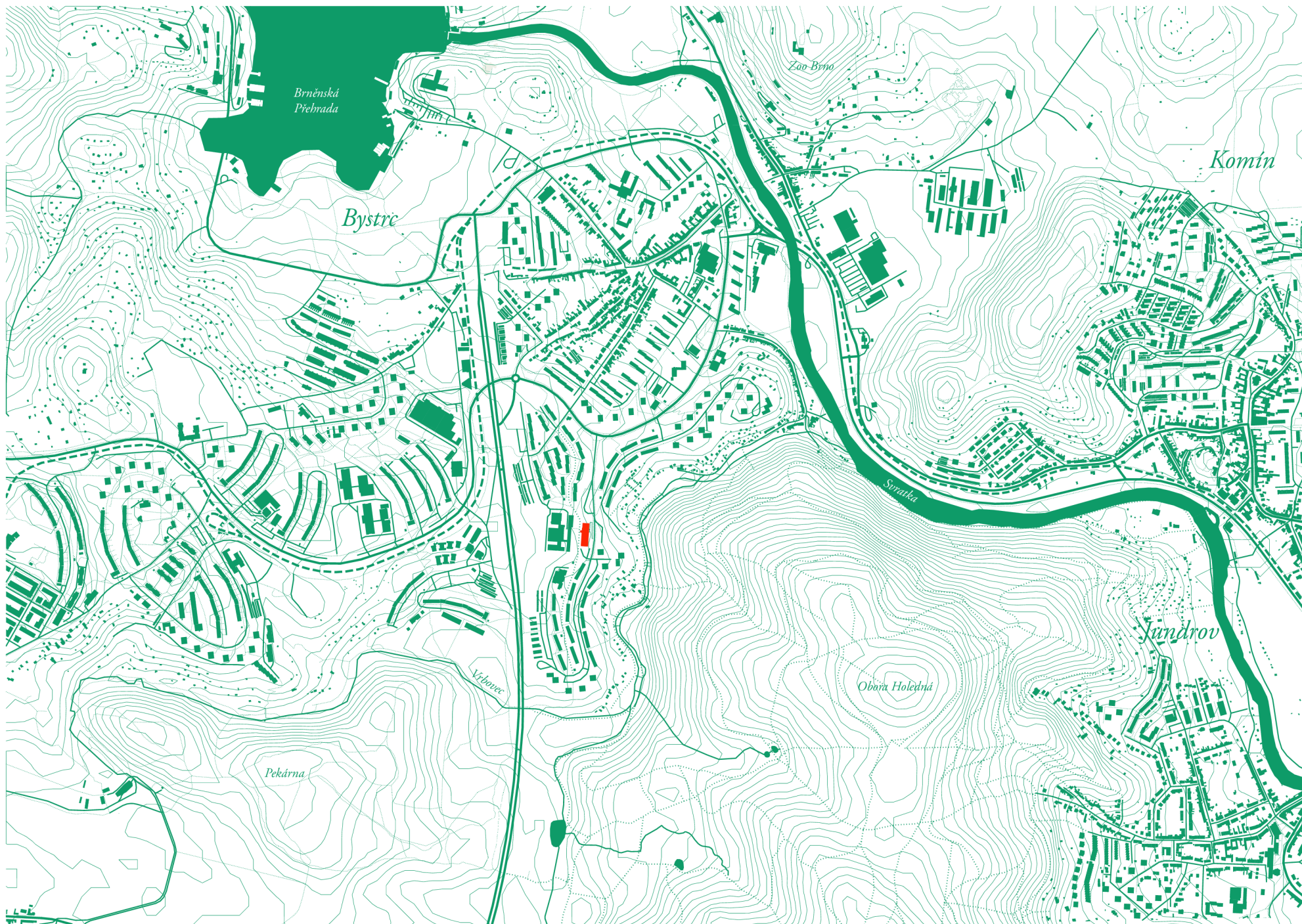

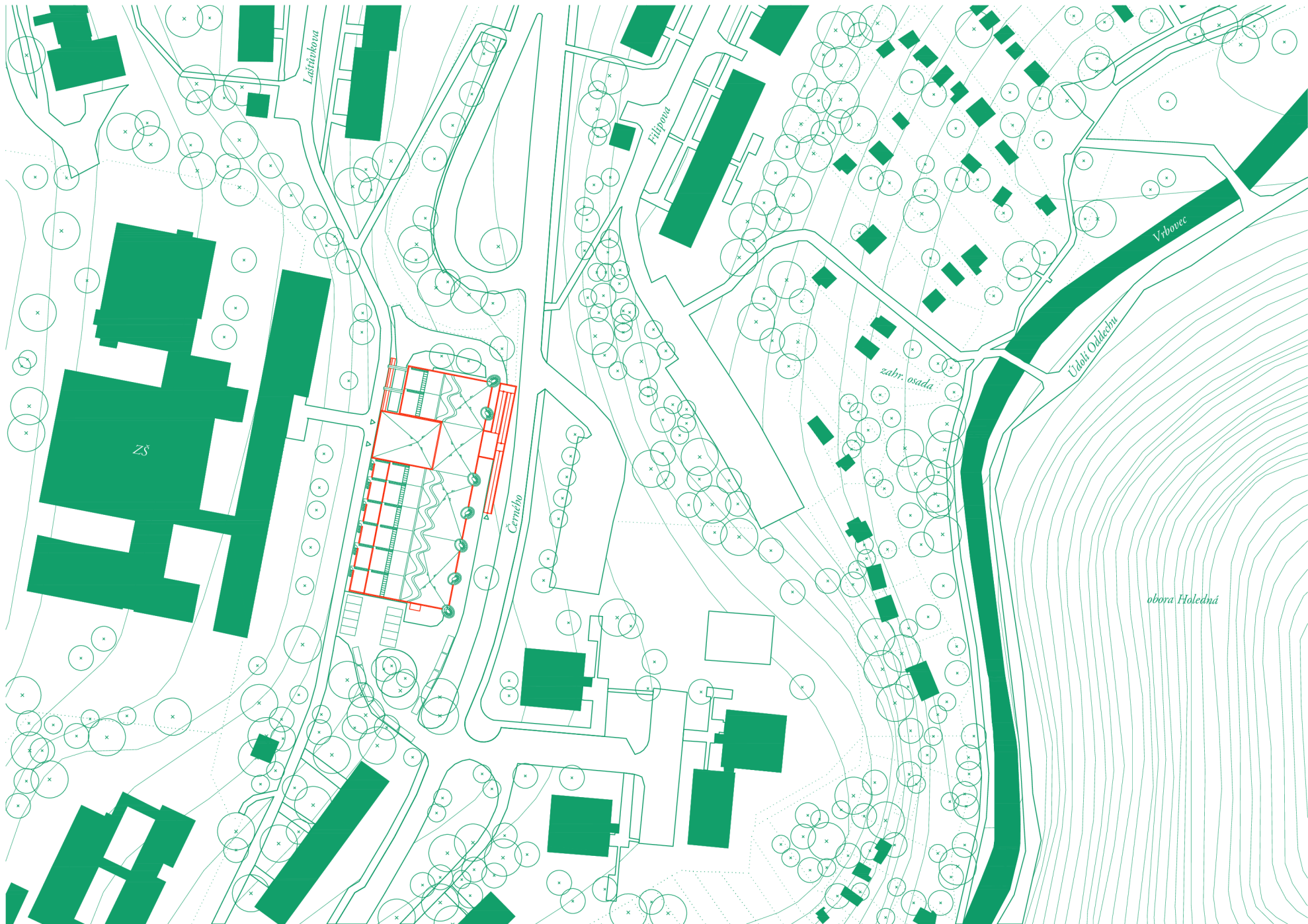

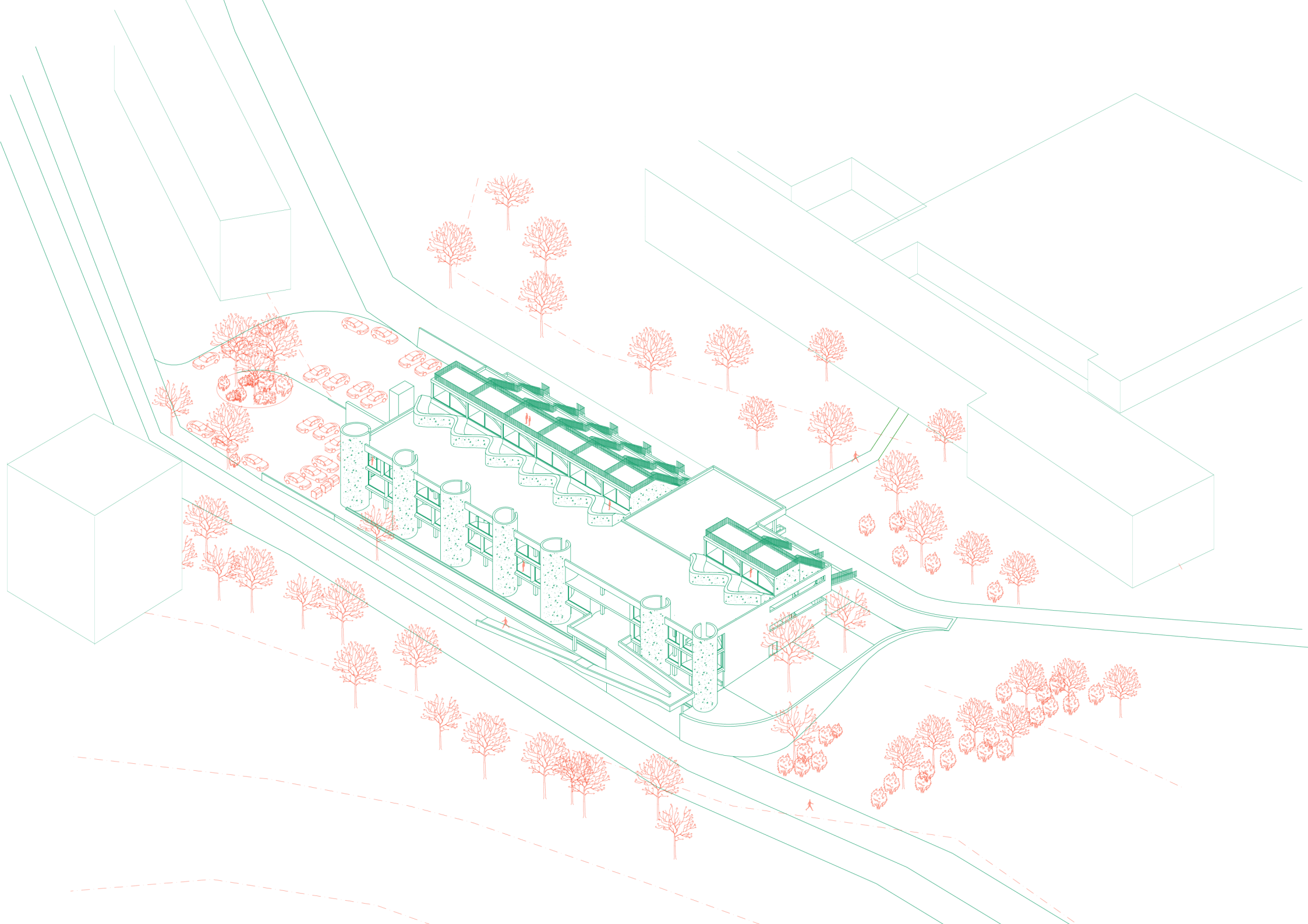
- ⊖ vnitřní dispozice je úplně rozdělená
- ⊖ tento princip funguje len na 1NP na 1PP je příliš dlouhá dispozice → bez západních okna

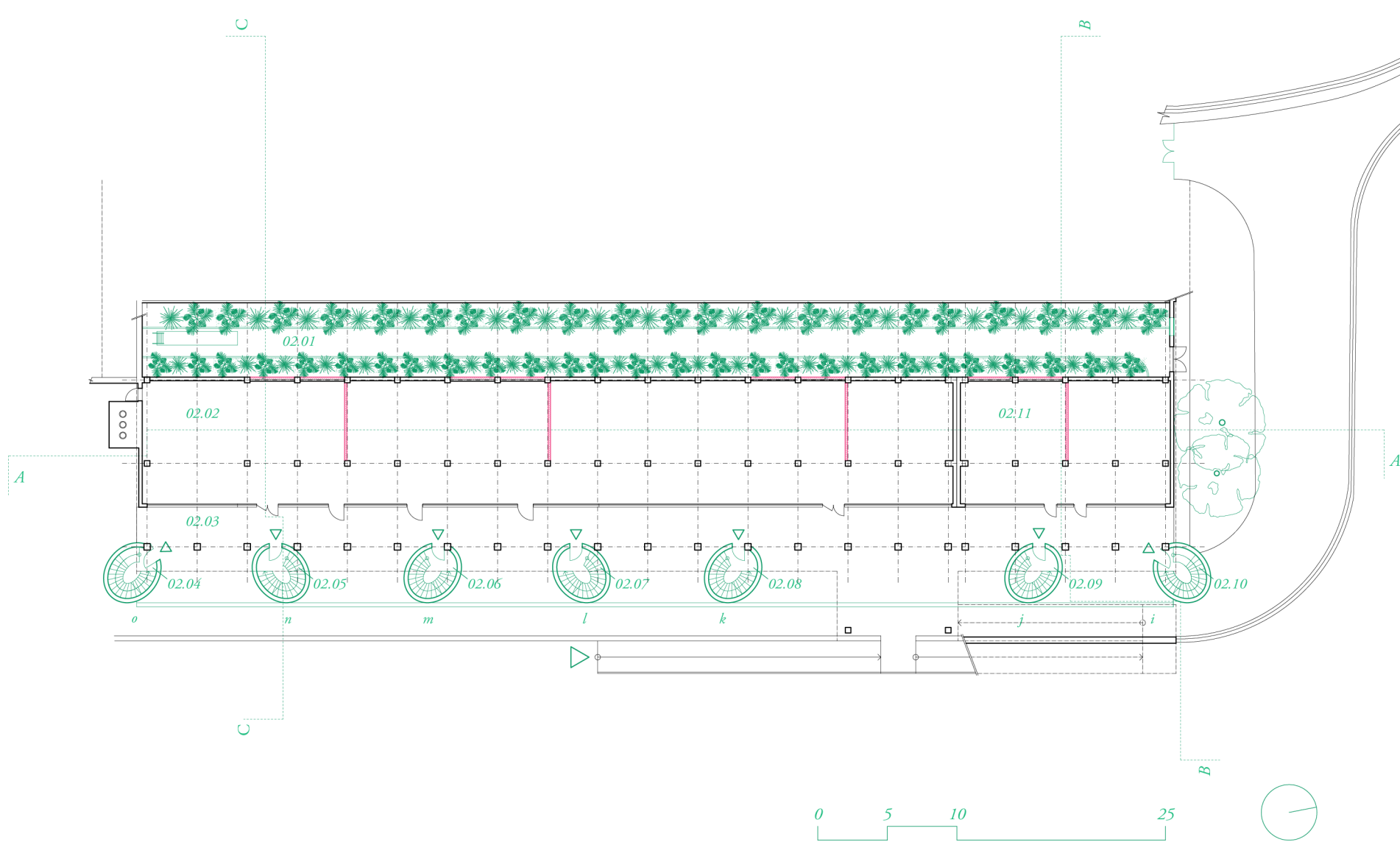

situácia 1:10 000

situácia 1:1000

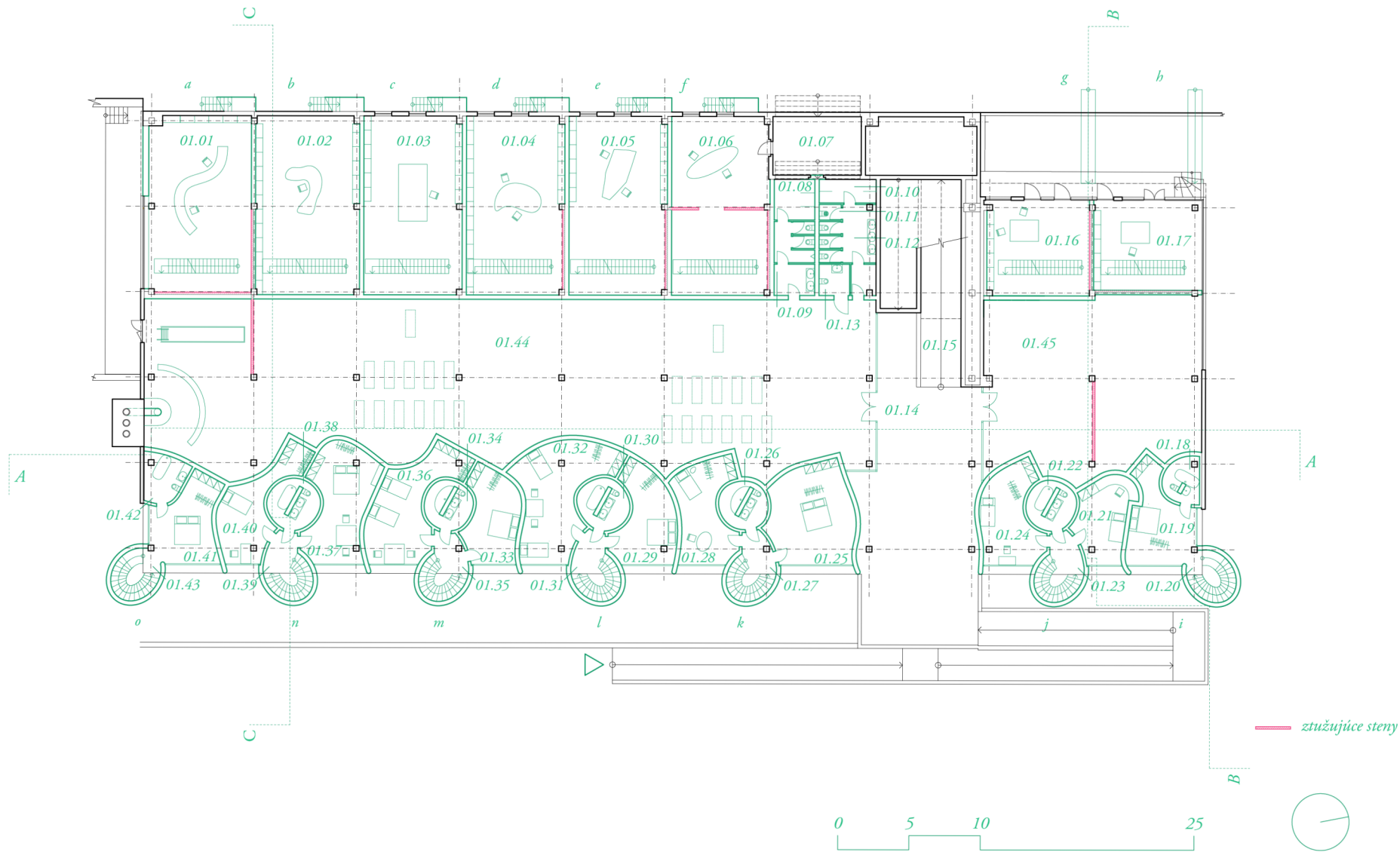

Pódorys 2.PP
výkazy výmer

Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
02.01	PODZEMNÁ ZÁHRADA	395,7
02.02	PRIESTOR NA PRENÁJOM	511,4
02.03	KOLONÁDA	395,7
02.04	SCHODISKO BYT O	10,3
02.05	SCHODISKO BYT N	9,9
02.06	SCHODISKO BYT M	9,9
02.07	SCHODISKO BYT L	10,0
02.08	SCHODISKO BYT K	9,9
02.09	SCHODISKO BYT J	9,9
02.10	SCHODISKO BYT I	10,0
02.11	PRIESTOR NA PRENÁJOM	131,8
02.12	RAMPA	54,6

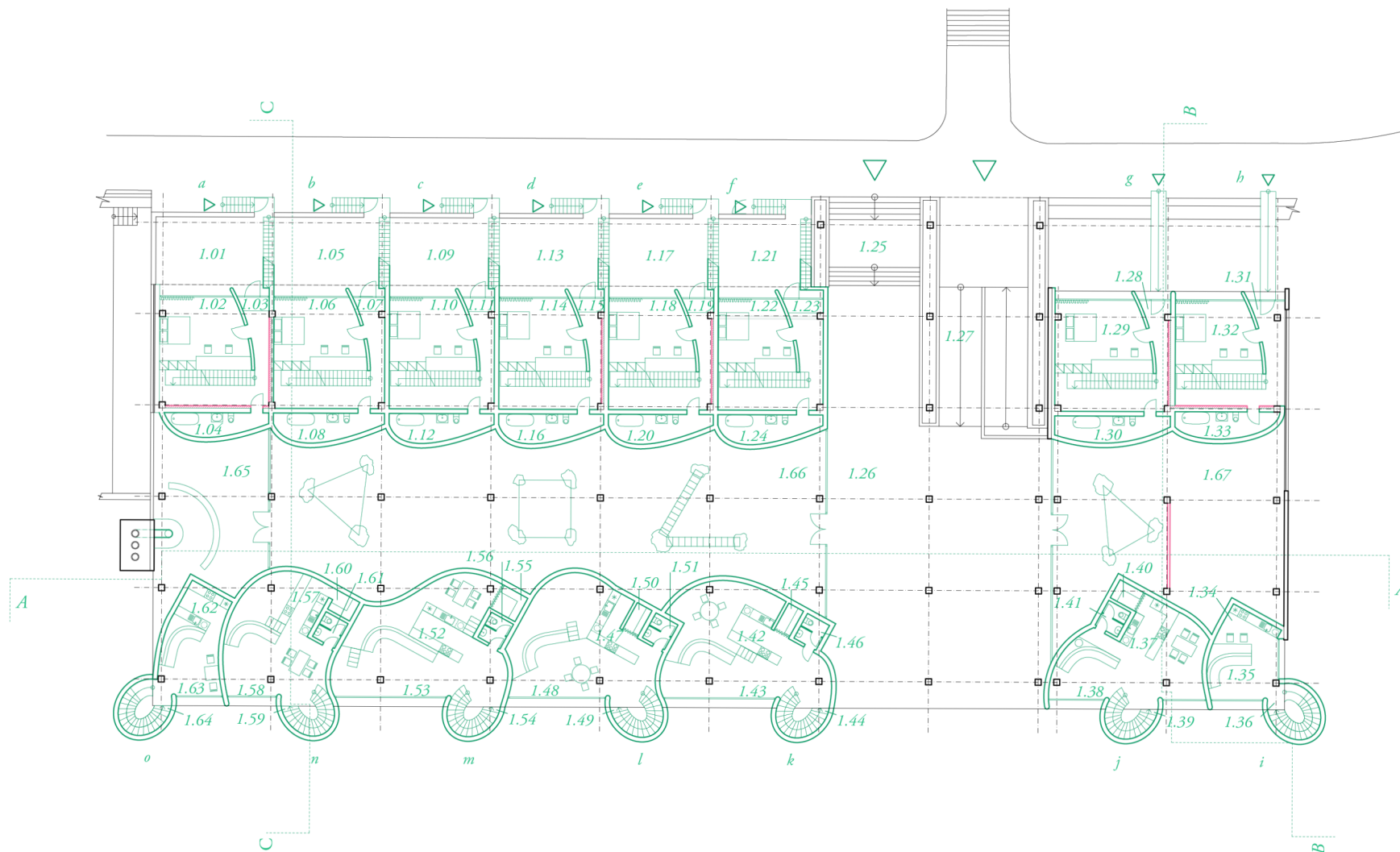
Pódorys 1.PP
1:200

Pódorys 1.PP
výkazy výmer

Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
01.01	DIELŇA BYT A	90,6
01.02	DIELŇA BYT B	91,0
01.03	DIELŇA BYT C	86,1
01.04	DIELŇA BYT D	85,2
01.05	DIELŇA BYT E	85,2
01.06	DIELŇA BYT F	84,4
01.07	SKLAD BYT F	25,5
01.08	SPRCHY MUŽI	8,1
01.09	TOALETY MUŽI	14,6
01.10	SPRCHY ŽENY	6,6
01.11	UPRATOVANIE/VÝLEVKA	1,8
01.12	TOALETY ŽENY	18,0
01.13	TOALETY BEZBARIÉROVÉ	5,0
01.14	CHODBA	161,7
01.15	RAMPA	66,9
01.16	DIELŇA BYT G	48,0
01.17	DIELŇA BYT H	47,8
01.18	KÚPEĽNA BYT I	7,6
01.19	SPÁĽŇA BYT I	24,6
01.20	CHODBA BYT I	1,7
01.21	IZBA BYT J	20,5
01.22	KÚPEĽNA BYT J	10,1
01.23	CHODBA BYT J	5,9
01.24	IZBA BYT J	25,0
01.25	SPÁĽŇA BYT K	38,7
01.26	KÚPEĽNA BYT K	9,7
01.27	CHODBA BYT K	6,0
01.28	IZBA BYT K	25,4
01.29	SPÁĽŇA BYT L	24,6
01.30	KÚPEĽNA BYT L	10,8
01.31	CHODBA BYT L	5,9
01.32	IZBA BYT L	40,4
01.33	SPÁĽŇA BYT M	22,1
01.34	KÚPEĽNA BYT M	9,8
01.35	CHODBA BYT M	5,9
01.36	IZBA BYT M	32,7
01.37	SPÁĽŇA BYT N	32,8
01.38	KÚPEĽNA BYT N	10,8
01.39	CHODBA BYT N	5,8
01.40	IZBA BYT N	24,2
01.41	SPÁĽŇA BYT O	23,9
01.42	KÚPEĽNA BYT O	9,2
01.43	CHODBA BYT O	1,8
01.44	KOMUNITNÝ PRIESTOR	555,8
01.45	KOMUNITNÝ PRIESTOR	179,9

Pódorys 1.NP
1:200

— ztužujúce steny
— odstránené ztužujúce steny

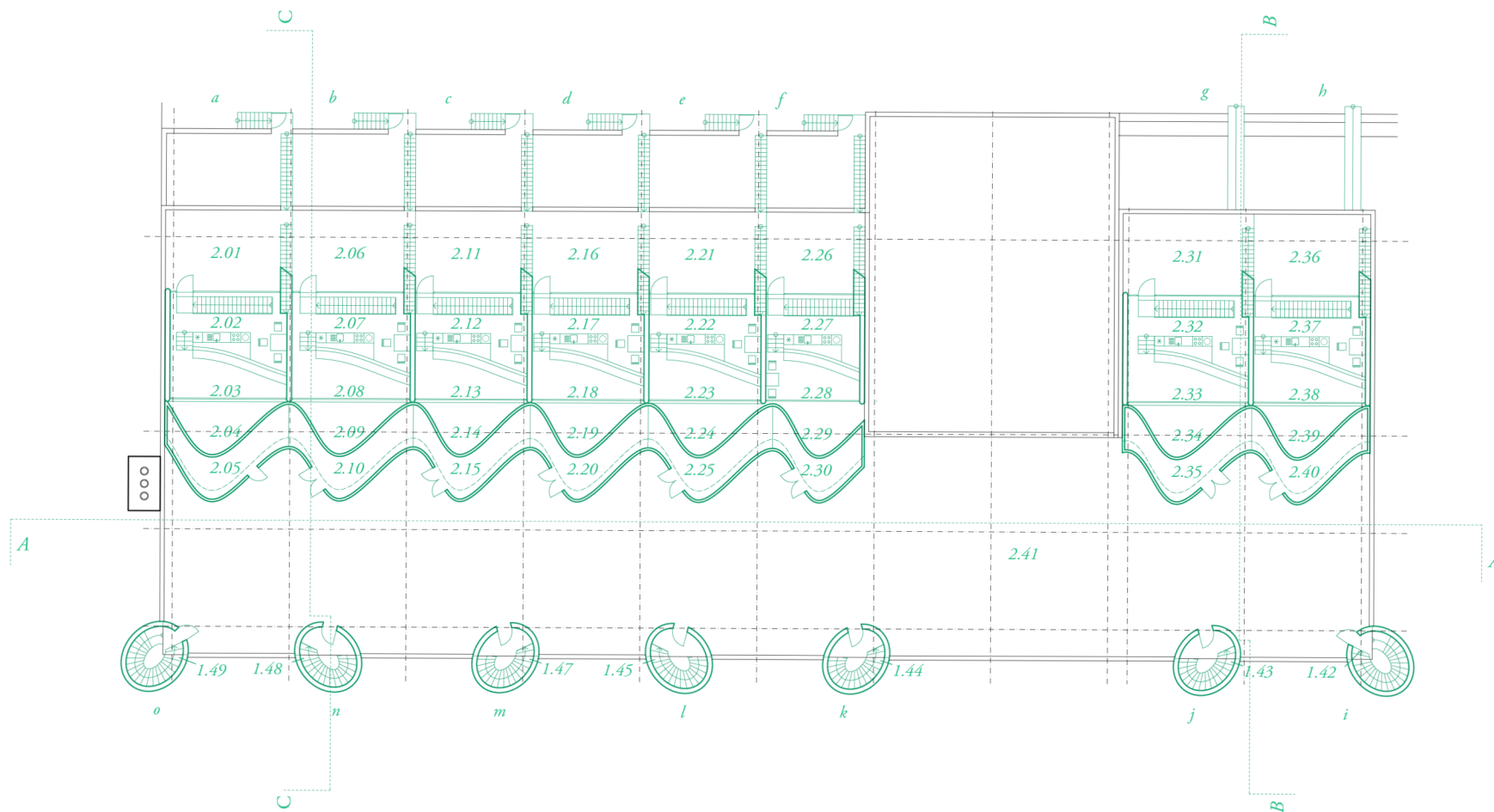

Pôdorys 1.NP
výkazy výmer

Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
1.01	TERASA BYT A	38,1
1.02	SPÁLŇA BYT A	26,9
1.03	CHODBA SO SCHODISKOM A	23,4
1.04	KÚPEĽŇA BYT A	9,1
1.05	TERASA BYT B	38,1
1.06	SPÁLŇA BYT B	27,6
1.07	CHODBA SO SCHODISKOM B	24,5
1.08	KÚPEĽŇA BYT B	11,6
1.09	TERASA BYT C	36,1
1.10	SPÁLŇA BYT C	25,6
1.11	CHODBA SO SCHODISKOM C	23,6
1.12	KÚPEĽŇA BYT C	10,9
1.13	TERASA BYT D	36,1
1.14	SPÁLŇA BYT D	25,6
1.15	CHODBA SO SCHODISKOM D	22,7
1.16	KÚPEĽŇA BYT D	10,9
1.17	TERASA BYT E	36,1
1.18	SPÁLŇA BYT E	25,6
1.19	CHODBA SO SCHODISKOM E	22,9
1.20	KÚPEĽŇA BYT E	10,9
1.21	TERASA BYT F	30,9
1.22	SPÁLŇA BYT F	22,8
1.23	CHODBA SO SCHODISKOM F	26,5
1.24	KÚPEĽŇA BYT F	10,9
1.25	VSTUPNÉ SCHODISKO	34,7
1.26	CHODBA	321,9
1.27	RAMPA	89,7
1.28	CHODBA SO SCHODISKOM G	24,3
1.29	SPÁLŇA BYT G	28,8
1.30	KÚPEĽŇA BYT G	11,6
1.31	CHODBA SO SCHODISKOM H	23,2
1.32	SPÁLŇA BYT H	25,6
1.33	KÚPEĽŇA BYT H	10,2
1.34	KUCHYNSKÝ KÚT BYT I	7,3
1.35	OBYTNÝ PRIESTOR BYT I	16,0
1.36	SCHODISKO BYT I	10,2
1.37	KUCHYNSKÝ KÚT BYT J	9,0
1.38	OBYTNÝ PRIESTOR BYT J	40,8
1.39	SCHODISKO BYT J	7,0
1.40	ŠPAJZA BYT J	2,6
1.41	TOALETA BYT J	3,0
1.42	KUCHYNSKÝ KÚT BYT K	8,5
1.43	OBYTNÝ PRIESTOR BYT K	55,9
1.44	SCHODISKO BYT K	7,0
1.45	ŠPAJZA BYT K	2,3

Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
1.46	TOALETA BYT K	3,0
1.47	KUCHYNSKÝ KÚT BYT L	9,1
1.48	OBYTNÝ PRIESTOR BYT L	53,9
1.49	SCHODISKO BYT L	7,0
1.50	ŠPAJZA BYT L	2,3
1.51	TOALETA BYT L	3,0
1.52	KUCHYNSKÝ KÚT BYT M	8,9
1.53	OBYTNÝ PRIESTOR BYT M	62,1
1.54	SCHODISKO BYT M	7,0
1.55	ŠPAJZA BYT M	3,2
1.56	TOALETA BYT M	3,0
1.57	KUCHYNSKÝ KÚT BYT N	7,8
1.58	OBYTNÝ PRIESTOR BYT N	41,2
1.59	SCHODISKO BYT N	7,0
1.60	ŠPAJZA BYT N	2,5
1.61	TOALETA BYT N	3,0
1.62	KUCHYNSKÝ KÚT BYT O	7,3
1.63	OBYTNÝ PRIESTOR BYT O	17,8
1.64	SCHODISKO BYT O	10,0
1.65	OHNISKO	78,1
1.66	TELOCVIČŇA	343,4
1.67	KOMUNITNÝ PRIESTOR	169,3

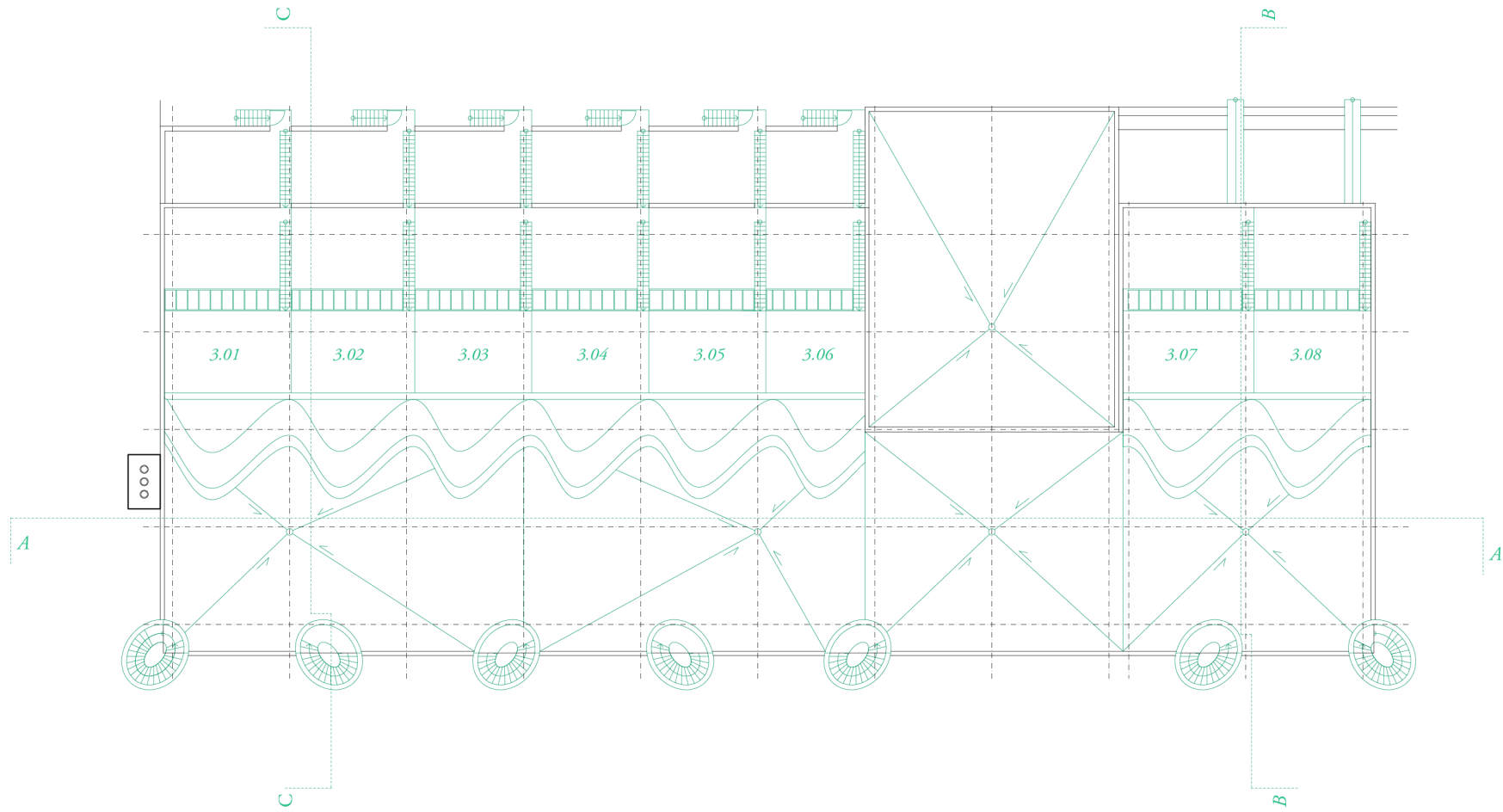
Pódorys 2.NP
1:200

Pôdorys 2.NP
výkazy výmer

Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
2.01	TERASA BYT A	36,1
2.02	KUCHYŇA BYT A	19,2
2.03	OBYTNÝ PRIESTOR BYT A	22,2
2.04	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT A	14,6
2.05	SKLAD BYT O	18,7
2.06	TERASA BYT B	35,2
2.07	KUCHYŇA BYT B	19,4
2.08	OBYTNÝ PRIESTOR BYT B	22,6
2.09	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT B	13,4
2.10	SKLAD BYT N	19,1
2.11	TERASA BYT C	33,2
2.12	KUCHYŇA BYT C	18,5
2.13	OBYTNÝ PRIESTOR BYT C	21,0
2.14	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT C	12,6
2.15	SKLAD BYT M	17,9
2.16	TERASA BYT D	33,2
2.17	KUCHYŇA BYT D	18,5
2.18	OBYTNÝ PRIESTOR BYT D	21,0
2.19	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT D	12,7
2.20	SKLAD BYT L	18,0
2.21	TERASA BYT E	33,2
2.22	KUCHYŇA BYT E	18,5
2.23	OBYTNÝ PRIESTOR BYT E	21,0
2.24	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT E	13,4
2.25	KOMUNITNÝ SKLAD	19,1
2.26	TERASA BYT F	27,6
2.27	KUCHYŇA BYT F	13,8
2.28	OBYTNÝ PRIESTOR BYT F	19,1
2.29	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT F	11,8
2.30	SKLAD BYT K	13,6
2.31	TERASA BYT G	37,4
2.32	KUCHYŇA BYT G	19,8
2.33	OBYTNÝ PRIESTOR BYT G	23,3
2.34	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT G	13,5
2.35	SKLAD BYT J	19,4
2.36	TERASA BYT H	33,2
2.37	KUCHYŇA BYT H	18,5
2.38	OBYTNÝ PRIESTOR BYT H	21,0
2.39	KAKTUSOVÁ OÁZA BYT H	12,5
2.40	SKLAD BYT I	17,8
2.41	KOMUNITNÁ TERASA	819,3
2.42	SCHODISKO BYT I	10,3
2.43	SCHODISKO BYT J	10,3
2.44	SCHODISKO BYT K	10,3
2.45	SCHODISKO BYT L	10,3
2.46	SCHODISKO BYT M	10,3
2.47	SCHODISKO BYT N	10,3
2.48	SCHODISKO BYT O	10,3

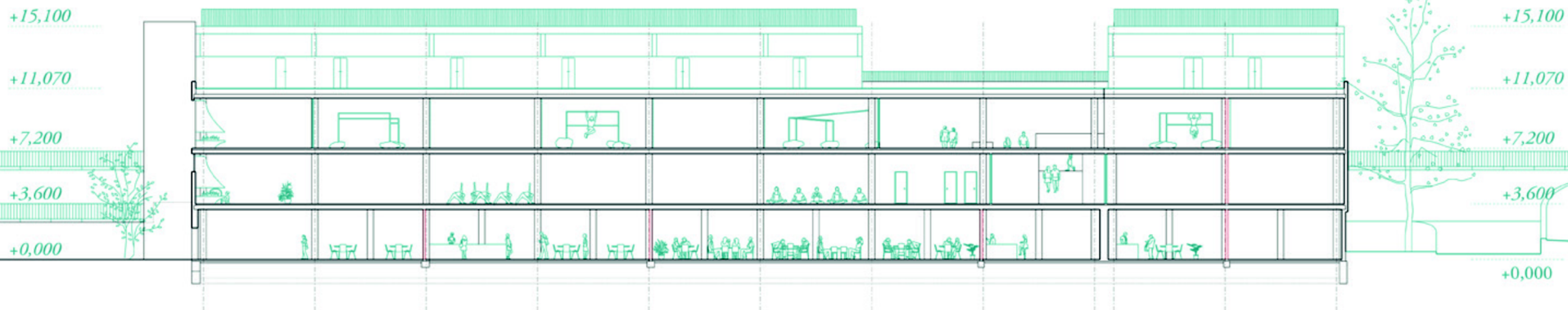
Pôdorys strechy
1:200

*Pôdorys strechy
výkazy výmer*

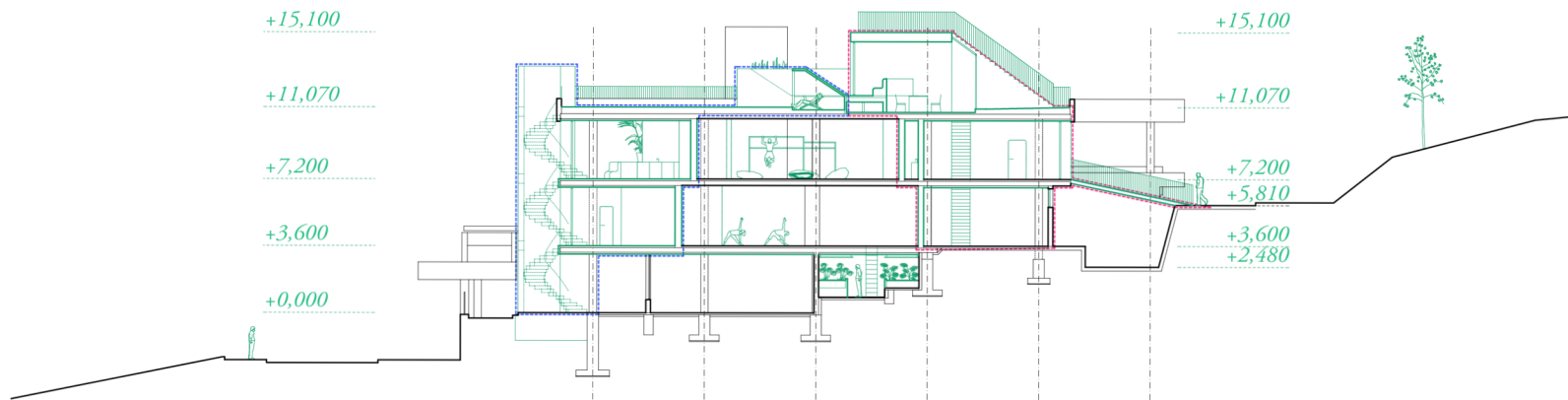
Č.M.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA/M2
3.01	TERASA BYT A	39,4
3.02	TERASA BYT B	38,4
3.03	TERASA BYT C	36,4
3.04	TERASA BYT D	36,4
3.05	TERASA BYT E	36,4
3.06	TERASA BYT F	30,7
3.07	TERASA BYT G	40,7
3.08	TERASA BYT H	36,4

Rez AA
1:200

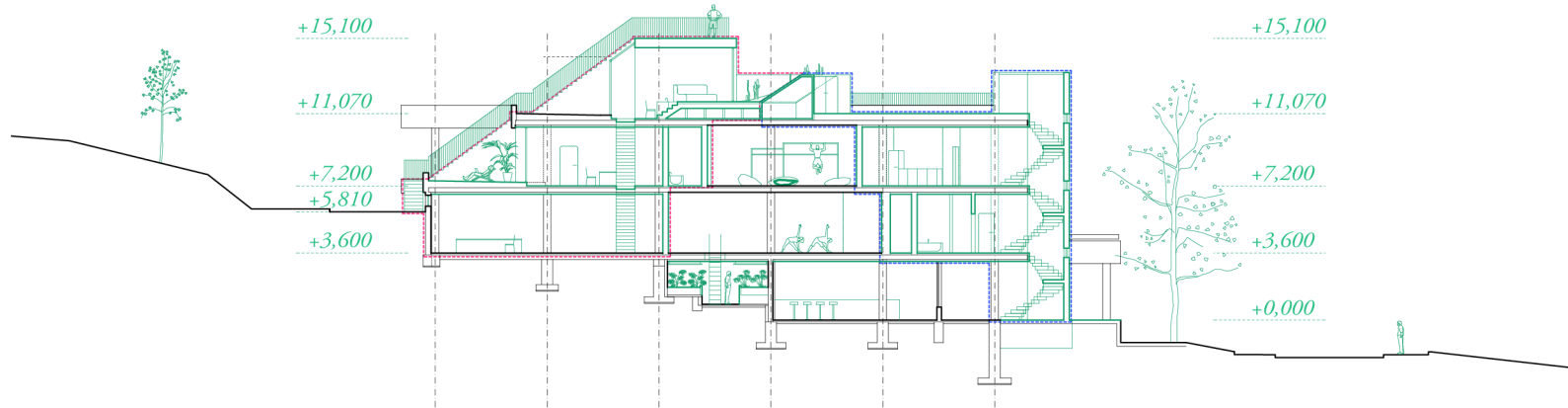
— zružujúce steny

Rez BB
1:200

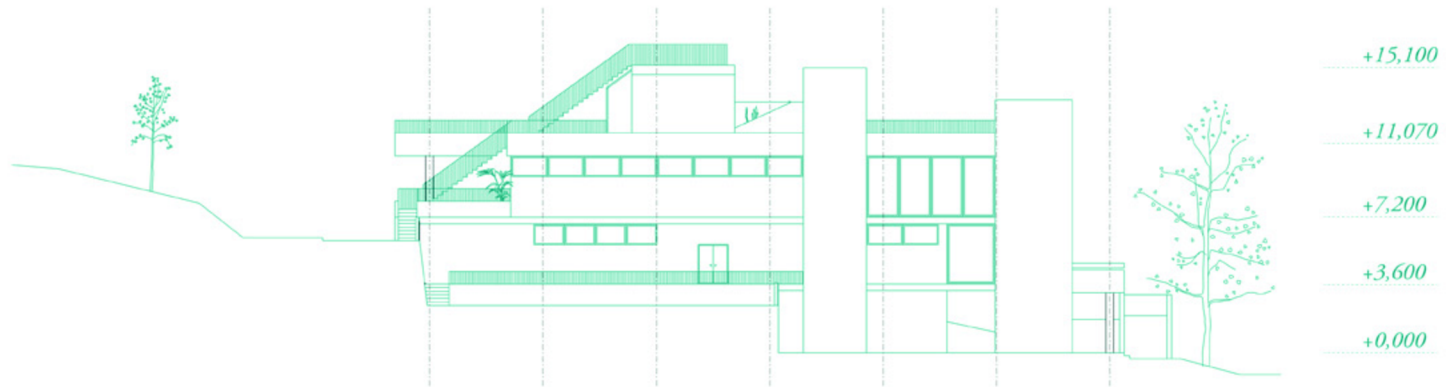
- mezonety na východnom priecheli
- mezonety na západnom priecheli

Rez CC
1:200

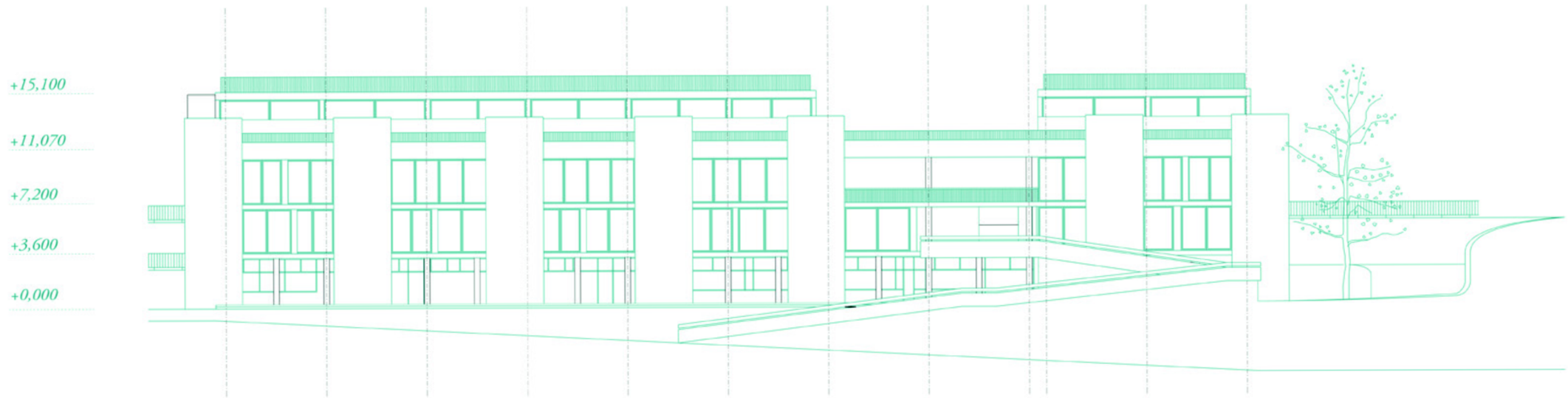

----- mezonety na východnom priečelí
----- mezonety na západnom priečelí

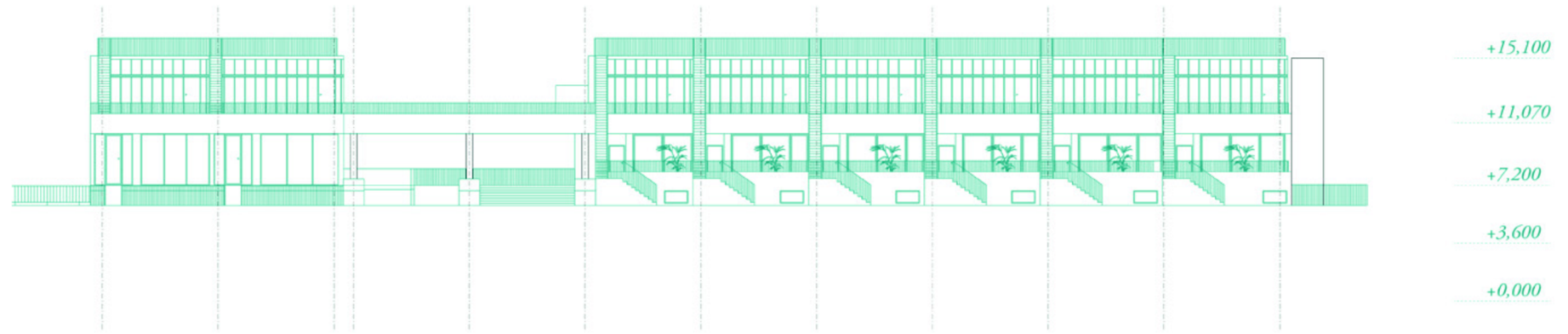
Pobľad južný
1:200

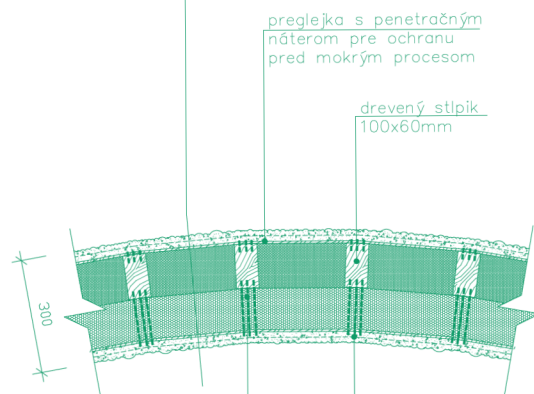
Poblad východný
1:200

Pohľad západný
1:200

Torkrétovaný betón – Suchou metódou hr. 30mm
 Separáčnà vrstva – Adhézny mostík náter
 Preglejka hr. 6mm
 Tepelnà izolácia medzi drevenými stĺpkami 100x60mm hr. 100mm
 Drevovláknitá akustická izolácia hr. 120mm
 Preglejka hr. 6mm
 Separáčnà vrstva – Adhézny mostík náter
 Torkrétovaný betón – Suchou metódou hrl. 30mm

preglejka s penetračným
 náterom pre ochranu
 pred mokrým procesom

drevený stĺpik
 100x60mm

kotvenie preglejky
 cez drevovláknitú
 dosku

torkrétovaný betón, frakcie 30mm
 vykonaný suchým spôsobom
 vyztužený rabcovým pletivom

